

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXII

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis. — Thursday, October 20, 1977

Nr. 247

STIPRINA AMERIKOS KARO JĖGAS EUROPOJ

SMERKIA KAPITONO NUZUDYMĄ IŠMETIMĄ IŠ LEKTUVO

Vienas teroristas galėjo paleisti kulką ir
sužeisti lėktuvo patarnautoją

BONA, Vokietija. — Lėktuvo kapitono A. Schumanno nužudymas buvo pats žiauriausias teroristų veiksmas visos šios nelaimės metu. Teroristai pradėjo kabinėtis prie kapitono, kai jis jiems aiškino, kad lėktuvo apačia yra įdėksta ir jis nenorėtų kilti. Toks pasikabinėjimas vyko Dubai aerodrome. Be to, jis buvo priverstas kreiptis į kanclerį Helmutą Schmidtą ir prašyti, kad jis vykdytų visus grobikų reikalavimus, nes įgulai ir keleiviams susidaro rimtas pavojus. Schmidtas prižadėjo imtis priemonių.

Visi keleiviai buvo
nevilčios apimti

Teroristai, pamatę, kad Vokietijos kancleris nesukubėjo padaryti naujų prižadų, jie tuojau pakilo iš Dubai aerodromo ir nusileido Adeno aerodrome. Atrodė, kad ten jie nušovė kapitoną, bet tuojau pakilo nusileido Somalijs, Mogadisko aerodrome. Jie tuojau pasikvietė aerodromo sargus ir įsakė nusinėti kapitono lavoną. Jie tuojau pranešė Irakui apie atliktą darbą ir dar kartą įspėjo vokiečius apie reikalingą duoti 15 1/2 milijono dolerių ir paleisti 13 kalininių. Jie norėjo tuojau sprogdinti lėktuvą, bet Somalijsioje atsiradęs Juergens Višneviski, Vokietijos valstybės ministeris, įtikino teroristus, kad palaukti bent iki antradienio ryto. Teroristai sutiko palaukti. Jie tikėjosi gauti kelis milijonus dolerių ir susirasti saugią vietą.

Keleiviai buvo labai nusiminę

Visi lėktuvo keleiviai, patyrę kad lėktuvo kapitoną teroristai nušovė, buvo labai nusiminę. Jie nežinojo savo likimo, bet jie matė, kad turi reikalo su dideliais farmatikais, pasiryžusiais savo tik siekti padėjimais žiauriais priemonėmis. Apie ruošiamą išlaisvinimą jie nieko nežinojo. Jie buvo tikri, kad teroristai juos nužudys arba sudegins lėktuvą. Jie matė, kaip teroristai užpylė ant lėktuvo kilmų žibalo. Jeigu būtų kilęs gaisras, tai visi būtų sudegę arba užtroškę.

Nusizudę trys sumiti teroristai

Štutgarto kalėjime laikomi vokiečiai teroristai, patyrę apie teroristų skaudų likimą Somalijsio aerodrome, įsitikino, kad iš kalėjimo jie jau nebeišeis. Italijos gausiausias teroristų vadas, 34 metų amžiaus Andreas Baader, savo vienuteje nusizudė. Grupės vadą pasekė ir įtakingas teroristas 37 metų amžiaus Gudrunė Eisslin. Ji buvo artima Baaderio draugė, įdėkta kartu veikė ir kartu į kalėjimą pateko už Vokietijos ambasados Švedijoje sudeginimą. Panašiai pasielgė ir 33 metų amžiaus Carl Raspe, kuris dėjo labai dideles viltis į artėjančią laisvę. Šių trijų teroristų advokatai abejoja, ar patys teroristai būtų atėmę savo gyvybę. Jie įtaria, kad nuteistai galėjo būti nužudyti. Jie bandys patirti daugiau žinių apie nusizudėjusius kalinius, jų klientus.

— Chicago portorikietis atpažino brangenybių pardavinėtoją Frank Hakimi keliais žuviai nužudytą New Yorke.

JAV stiprins jėgas Vakary Europoje

WASHINGTON. — Antradienį buvo pranešta, kad Jungtinės Valstybės paims iš savo Armijos dalinių kairiųjų reikmenis ir tam tikrą skaičių kariuomenės pajėgų ir pasiųs kitapus okeano sustiprinti Vakarų Europą nuo eventualaus ir staigaus Sovietų užpuolimo kontinente. Armijos gen. štabo viršininkas generolas Bernard W. Rogers pasakė: "Mes turim tikėtis, kad pasitiksime vienetų paruošę čia, kontinentinėse JAV-bėse, kad patidinys U. S. Armijos divizijos užkirsti kelią bet kokiai šio vietų atakai ir ją atbuktinti per kritišką pirmąsias 30 dienas bet kokiame Europos kare."

Gen. Rogers nepasakė kiek papildomų kariškų priemonių ginklų ir amunicijos bus pasiųsta į Europą, bet Sun-Times korespondentai turi žinių iš kitų versnių, kad planuojama pasiųsti ganėtinai dvi divizijas.

Apsikeis su Meksika nuteistais kalininiais

WASHINGTON. — Jungtinių Valstybių ir Meksikos spaudžiamas Atstovų Rūmų Teisinio komitetas antradienį priėmė bilį, kuris leistų šimtam amerikiečių Kalėdų šventėms grįžti iš Meksikos kalėjimų. Tuo bilium sutvarkomas su Meksika apskaitimas kalininiais.

Daugiau kaip 600 amerikiečių dabar galės optuoti, kad nori savo bausmes baigti Amerikoje. Amerikoje nuteistieji meksikiečiai — Meksikoje.

Daugumas amerikiečių nuteisti Meksikoje už narkotikus, kurių turėjimas Jungtinėse Valstybėse skaitomas mažai nusikaltimu. Meksikoje amerikiečiams jokių parolių nėra. Grįžę į JAV tokie turėtų teisę prašyti parolės ir administracijos pranešėjas užtikrina, kad jų peticijos būtų pagreitintai išklaustos.

— Seimos nariai palaidojo Bing Crosby šeimos sklype, gerbėjų miniai dalyvaujant.

Siltesnis.

Saulė teka 7:07, leidžiasi 6:04

Lietuviai, žino pasakė, kaip ilgą laiką gervė ištraukė įstrigusi kaulą iš vilko gerklės, o vilkas, vietoj dėkingumo, liepė gervę džiaugtis, kad sveiką galvą ištraukė iš nasrų. Sunys yra daug inteligentiškesnis. Jie yra net geri partneriai moderniuose vaikų žaidimuose.

KAIP VOKIETIJOS KARIAI NUGINKLAVO TERORISTUS SOMALIJSIO AERODROME

Išsprogdino lėktuvo duris, įmetė stiprios šviesos
bombas, įžengė ir pašovė lėktuvo grobikus

BONA, Vokietija. — Iki šio momento dar nepasakelbtas oficialus vokiečių vyriausybės pranešimas, kaip specialūs vokiečių kariuomenės dalinys nugalėjo keturis teroristus, pagrobėjusius vokiečių keleivinį lėktuvą ir nušovusius lėktuvo kapitoną. Praeitą pirmadienio popietę Kretos saloje laukę vokiečių transporto lėktuvai gavo įsakymą skristi į Somaliją ir tiksliai vakare, saule jau nusileidus, nusileisti Mogadisko aerodrome. Lėktuvo kapitoniui įsakyta, kad nusileidimo metu būtų užgesytos visos apatinės lėktuvo šviesos, kad iš apačios nebūtų nieko matyti. Nusileidus Mogadisko aerodrome ir sustabdžius lėktuvą, įsakyta tuojau pasukti į dešinę, kad kitame lėktuve nekiltų joks įtarimas.

Kariai specialistai užtaisė visas duris

Lėktuvų nusileidus, vokiečių kariai specialistai priartėjo prie pagrobto lėktuvo ir pritaikė sprogdinamąjį medžiagą. Visas šitas darbas buvo taip tyliai atliktas, kad viduje esantieji nieko negirdėjo ir nepajuto. Jie, kaip iš ankstyvesnių pranešimų girdėjome, pirmadienio rytą buvo pasirodę išsprogdinti lėktuvą ir liepsnose nužudyti visus keleivius ir lėktuvo įgulą. Nustatytu laiku, penkioms minutėms po dvyliktos, sprogo visi durų užraktai ir visos lėktuvo durys atsidarė. Tuo pačiu metu į lėktuvą buvo įmestos nepaprastai galingos šviesos. Sprogimas ir stiprios šviesos apakino visus lėktuve buvusius žmones, jų tarpe ir teroristus. Tuo pačiu momentu į lėktuvą įžengė keli vokiečių kariai, kurie labai lengvai išsitrinko prie didžiųjų durų susispietusius teroristus. Taikliais kulkomis jie buvo apšaudė ir nuginėti. Tuo tarpu garsiakalbis įsakė keleiviams, kad daryti. Jis įsakė visiems keleiviams galimai greičiau pro atdarytas duris smukti laukan iš lėktuvo. Vokiečiai kariai nušovė tris teroristus ir vieną gana sunkiai sužeidė. Pasirodė, jog tai būta moteris. Ji tuojau buvo nugabenta į artimiausią ligoninę.

Labai sklandžiai atliktas darbas

Vokiečių kariai į dvyliką minutę atidarė lėktuvo duris, nušovė visus teroristus, išskyrus vieną sužeistą, išleido visus įkaitus ir patys pranešė, kad 12:17 min. misija buvo baigta, tikslas pasiektas. Vokiečiai susirinko savo priemonės, atsivertė duris su aukštais Somalijsio pareigūnais, sulipo į savo lėktuvą ir išskrido.

Visą dieną vokiečiai atliko labai sklandžiai, nesužeisdami nė vieno keleivio. Vieną teko vežti į ligoninę dėl didelio išgąsčio. Jam atrodė, kad pragaras prasiurbė, kai atsidarė visos lėktuvo durys. Vyriausybė ir visa Vokietija labai dėkinga kariams, išlaisvinusiems teroristų bauginamus įkaitus. Japonams keleivių išlaisvinimas kainavo 6 milijonų dolerių, o vokiečiai juos išlaisvino sklandžiau ir greičiau.

Žydai gali vetuoti Palestiniečių pasiūlymus

WASHINGTON, D. C. Valstybės Departamentas paskelbė, kad Izraelis turi teisę vetuoti bet kurį žauresnį palestiniečių pasiūlymą Ženevos konferencijoje. Palestiniečiai neturi jokios valstybės, o Ženevoje gali dalyvauti tik egzistuojančių valstybių atstovai. Žydai padarė nuolaidą nuolaidą arabams, sutiko įsileisti palestiniečius, bet jie neleidžia palestiniečiams sauvaiuoti.

Chicagoje lankosi britų princas

CHICAGO, Ill. — Vakaro atskrido į Chicago princas Charles, kuris nori čia svečiuotis ir susipažinti su milijoniniu Vidurvakarių Amerikos miestu. Prinčas aerodrome sutiko senatorius Charles Percy. Princas į miestą parsivežė meras Bilandic. Princas važiuoja iš aerodromo didžiuojo sio trafiko metu. Ne tik jis pats, bet ir gausūs jo palydovai matė augančią ir stiprėjančią Chicago. Pabuvęs porą dienų Chicagoje, jis rengiasi skristi į britų kolonijas.

Nobelio laureatas eis į kalėjimą

CHICAGO, Illinois. — Sau Bel low, praeitais metais laimėjęs Nobelio premiją už literatūros veikalus, turės eiti dešimčiai dienų į kalėjimą už nenorą mokėti trečiąją savo žmonai alimoniją.

Bylą svarstė 4 teisėjai Mary Ann McMarrow. Ji išaiškino, kad turtingas žmogus nenori mokėti savo žmonai \$11,500.00. Au torius apskaičiavo, kad jai turėtų užtekti \$130,000 už namą, kuriame jiedu ilgus metus gyveno, bet ii nesitenkina pinigais, kurių ii neturi. Birželio mėnesį jis turėjo jai sumokėti šią sumą, bet vilkino.

Teisėja, pasirodė, yra labai griežta. Ji pati yra moteris ir žino, kad greitakojai labai lengvai dingsta ir alimonijų nemoka. Ji yra priversti kelis kitus vyrus mokėti priteistus pinigus arba eiti į kalėjimą. Ji atidėjo eimą į kalėjimą penkioms dienoms, bet jis per tą laiką nesumokėjo, tai šerifai jį nuvedė į vietą, kur eina visi nuteistieji.

— Prezidentas sukvietė aliejaus specialistų pasitarimą. Jie pritaria prezidento politikai. Jei gu degalai nebus kontroliuojami, tai kraštas eis į bankrotą.

SIUNČIA NAUJUS DALINIUS SU NAUJAUSIAIS GINKLAIS

Nori apsisaugoti nuo staigaus sovietų
kariuomenės įsiveržimo į Europą

WASHINGTON, D. C. — JAV karo vadovybė yra paruošusi planus sustiprinti Amerikos karo jėgas Europoje, paskelbė Bernard W. Rogers, JAV kariuomenės štabo viršininkas. Iš Europos ateinančios žinios sako, kad sovietų karo vadovybė sutraukė žymiai didesnes karo jėgas į Rytų Europos valstybes, kuriomis labai lengvai galėtų įsiveržti į Vakarų Europą. Pradžioje žiniosėjo tikslai iš pasienio valstybių, bet dabar jos patikrintos ir patvirtintos.

Žmogaus teisių gynėjai Čekoslovakijoje nuteisti

PRAGA. — Čekoslovakijos teismas antradienį du žmogaus teisių aktyvistus nubaudė kalėjimu, kitus du sąlyginiai "už nusikaltimus prieš valstybę".

Teatro direktorius Ota Ornest, 61 metų amžiaus, pripažintas "vyriausiumi nusikaltėliu", gavo 3 1/2 metų kalėjimo, žurnalistas Jiri Lederer, 53, gavo 3 metus, rašytojas ir direktorius Pavlick ir scenos veiklų rašytojas Havel nuteisti sąlyginiai. Teismas truko dvi dienas.

Ornest buvo kaltinamas palaikymu "subversyvių ryšių" su Vakarais ir trukdymu oficialiai kultūros politikai organizuodamas kontribucijas spausdinti užsienio žurnalistams, kuriuose smerkiama Čekoslovakijos valstybė. Kiti trys — už pasirašymą žmogaus Teisių Manifesto čarterio 77.

Ulrich Wagener vadovauja smogikams

BONA, Vokietija. Vokiečių kariuomenės karys Ulrich Wagener vadovauja vokiečių pakraščio sargybos specialiam smogikų daliniui, kuris galės valdyti ne tik keleivinių lėktuvų grobikus, bet ir kitos rūšies sauvaiautojus. Visi pripažįsta, kad jie atliko savo darbą pavyzdinčiai. Jie ne tik nušovė grobikus, bet mokėjo visą pavojingą operaciją praveisti, neužmušdami nė vieno keleivio. Grįžusius į Vokietiją, pradedant kancleriu ir pagyrė vadą Wagener. Jis džiaugėsi, kad misijos metu ne tik neužuvo nei vienas komandos karys, bet ir nei vienas nebuvo sužeistas. Jis pranešė, kad visa Vokietija, pradėda kancleriu ir kitais pareigūnais, didžiūojasi gerai, sklandžiai ir pavyzdinčiai atliktu darbu. Japonai apgailestauja, kad jie neturi panašios komandos. Ji būtų Bengalijoje stovėjusius grobikus padėjusi į savo vietą. Vyriausybė būtų nereikėję sumokėti šešių milijonų dolerių. Komandos kariai pareiškė savo vadui, kad jis nieko kito nedarė, tikslai pildė jo pabūdas.

— Prancūzija, Italija ir Jugoslavija rengiasi imtis priemonių kovai su grobikais sauvaiautojais. Jie nori pasimokyti iš vokiečių. Grobikų negalima išleisti į dangus.

Reikia neužmiršti, kad sovietų karo vadovybė sutraukė ne tik daugiau divizijų, bet tos pačios divizijos apginkluotos naujausiais ginklais, turinčiais žymiai didesnę pajėgumą. Pafrontėje rusai sutraukė daugiau aviacijos, tankų, kulkosvaidių, geresnių šautuvų. Jeigu sovietų karo jėgos staigiai pultų, tai Atlanto Sąjungos karo jėgos nepajėgtų rusų sulaukyti Turėtų užtrukti kokios keturios savaitės, kol dabartinės jėgos galėtų pirmyn besiveržiančius rusus prisitaisyti.

Pagal dabar veikiančius susitarimus ir paruoštus patvarkymus, Atlanto Sąjungos kariai turi gauti 30 dienų įspėjimą pasipriešinti rusams. Dabar kiekvienam aišku, kad toks ilgas įspėjimas gali būti pavojingas. Jeigu priešais pasirodytų ir bandytų staigiai įsiveržti, tai dabartinės jėgos negalėtų vykdyti jam pastoti keliu. Taip jau lengvai jis negalėtų žygiuoti į Vakarų, bet tinkamai pasipriešinti vakariečiai negalėtų. Vakariečiai yra gerai informuoti apie pasienyje laikomas sovietų karo jėgas, bet stovėjimas pasienyje yra vienas dalykas, o pasirodymas Vakarų invazijai yra visai kitas dalykas.

Amerikos kariuomenė nori taip pasirodyti, kad užtektų septynių dienų įspėjimo. Ne tik kariuomenės daliniai per septynias dienas privalo būti paruošti kovai, bet kariai privalo turėti pačius naujausius ginklus, kad galėtų vykdyti pasipriešinti pirmyn besiveržiančiam priešui. Štabo viršininkas tvirtina, kad nauji Europos siunčiami sustiprinimai bus apginkluoti pačiais naujausiais ginklais. Naujų ginklų atsargų dabar nėra, bet jie bus paimti iš Amerikos karių ir atiduoti Europos siunčiamiems daliniams.

Šitas kariuomenės štabo viršininko pranešimas skaitomas labai būdingu Prezidentas Carter priėmto atkreipti dėmesį į Atlanto Sąjungos karių įspėjimus, bet štabo viršininkas imasi konkrečių žingsnių. Manoma, kad Amerikos daliniai bus permetami į Europą dideliais transporto lėktuvais.

Kitą naująją paskelbė Pentagonas — laisvę aplankyti karo jėgų centrą ir pasimatyti su viršininkais. Iki šio momento buvo garsi sunku pašaliniam asmeniui įžengti į Pentagoną. Išleisdavo tik tai tuos, kurie turėjo tamė namdirbti. Dabar leidžiama amerikiečiams įžengti į namą ir nueiti pasimatyti su pageidaujamu pareigūnu.

1977 m. spalio m. 15 d.

"NAUJIENOS" 1789 So. Halsted Str. Chicago, IL. 60608.

Didžiai Gerbiamas Pone Redaktorai,

"Draugui" atsiųsiu spausdinti, būkite malonus neatsisakyti patalpinti šį patikslinimą artimiausiam Jūsų dienraščio numerioje.

Frašome priimti mūsų pagarbos pareiškimus.

LKVS "Ramovės" 1977 m. skyrių atstovų suvažiavimo prezidiumas.

K. Oželis, pirmininkas

A. Repšys, sekretorius

1016 Linden Ave. Bellwood, IL. 60101

KARIŲ IR VETERANŲ SUVAŽIAVIMAS

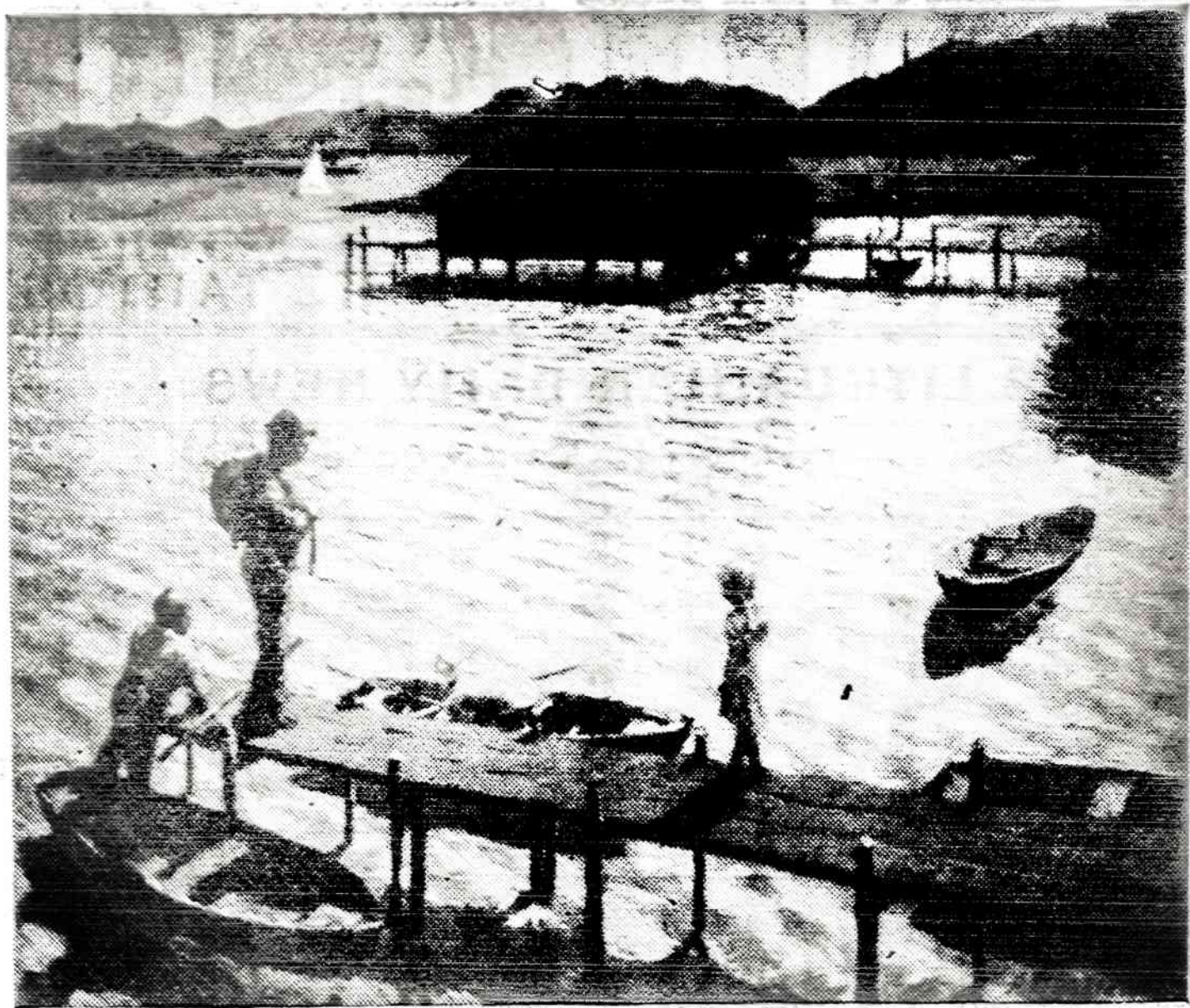
"Draugas" 1977 m. 6. mėn. 25 d. No. 148 atspausdino

L. K. V. S-gos Ramovė atstovų suvažiavimas įvyko 1977 m. gegužės 28 — 29 dienomis. Jo tikslas susipažinti su s-gos centrinių valdomųjų organų atliktais darbais, nustatyti ateities veiklos gaires, suaktyvinti veiklą ir sustiprinti vieningumą, papildyti bei pakeisti s-gos statutą, išsiskirti s-gos centrinius, valdomuosius organus ir išsiskirti įvairius sąjungos veikloje atsiračiusius nesklaidumus. Suvažiavimo oficialus atidarymas įvyko gegužės 28 d. 9 val. Tautiniuose namuose. Suvažiavimą sveikino vysk. V. Brizgys, gener. konsulė J. Daužvardienė, D. L. K. Birutės draugijos pirm. K. Leonaitienė, latvių Vanagų s-gos atstovas, ukrainiečių buv. karių atstovas. Raštu sveikino s-gos garbės narys St. Lozoraitis ir kt. Visi kalbėtojai, savo sveikinimuose linkėjo dirbti vieningai ir nenustoti vilties atgauti laisvę mūsų pavergtam kraštui.

Tuoju po oficialaus atidarymo ir sveikinimų sekė darbo posėdis ten pat Tautiniuose namuose. Į darbo posėdžio prezidentų balsu dauguma buvo išrinkti:

pirmininkais K. Oželis ir A. Jonaitis, sekretoriai — Ruzgis ir Al. Repšys. Pateikta darbotvarkė priimta su mažu pakeitimu. Toliau sekė c. v. pirm. K. Dabulevičiaus ataskaitinis pranešimas. Centro v-ba jokių žymesnių darbų iš viso per tuos trejus darbo metus nėra atlikusi, tai ir pranešimas buvo paviršutiniškas, neišdrišo paaiškinti suvažiavusiems atstovams, kodėl Chicago ramovėnėi nėra vieningi, kokie nesutarimai skiria ir kur to nesutarimo priežastys. Atrodo, kad to buvo specialiai vengta. O kaip tik turėjo šį klausimą paliesti nes tam ir buvo s-gos suvažiavimas. Pranešimai iš skyrių kaip tik parodė, kad s-gos veikla visuose kituose skyriuose gyva, darbinga, vieninga, jokių skaldymosi nėra, išskyrus čikagiečius Bet centro valdybos pirmininkas visai šio klausimo neliečė, lyg tai būtų nevertas dėmesio. Tik dėlto Chicago skyrius negalėjo išstatyti kandidatus į c. v-ba oficialiu teisėtu keliu.

Centrinių valdomųjų organų rinkimas vyko gana įtemptoje nuotaikoje. Tradiciškai nusistovėjęs paprotys, kad centro v-bos organai vis buvo renkami iš Chicago nuo pat s-gos įsikūri-

A. Rūkštelė

Prieplauka

mo. Šiuo kartu ši tradicija buvo aplenkta ir c. v. organai išrinkti iš Clevelando skyriaus. Tam buvo ir rimtų priežasčių, kaip vienas iš atstovų pareiškė, kad Chicago skyrius "serga". Chicago skyr. kandidatai centro v-bon nebuvo legalūs, be to, beveik visi šiuo kartu yra skyriaus valdyboje. Taigi kas kam duos nurodymus? Čia ir buvo svarbiausios priežastys, dėl kurių suvažiavimas apsisprendė rinkti s-gos centr. organus iš Clevelando. Gal naujoji centro v-ba sugebės atstatyti į tinkamas vėžes sąjungos veiklą ir jos garbę, o tie, kurie nemato toliau, o tik save kelti į pirmąjį planą, visi nepripažinti s-gos veiklai ir net žemina jos vardą. Tikiu paves nusiprasti.

s-gos garbės teismui. Į s-gos atstovų suvažiavimą iš tolimų vietų, kaip Europos, Australijos, Kanados ir t. t., atstovai dėl tolimo atstumo negalėjo asmeniškai dalyvauti. Tie skyriai savę atstovauti suvažiavime įgaliojo čikagiečius ramovėnus. Čia ir susidūrė normalumas, pavyzdžiui, vienam suplaukė tiek įgaliojimų, kad atstovavo keturi skyrių ir lėmė visus balsavimus. Ar tikrai reikėdavo savo įgaliojimų nuomone, abejotina ir sunku patikėti. Ar tokia sistema teisinga ar ne — kitas klausimas. Atrodo, būtų geriau pačiai sąjungai, kad ateityje to būtų vengta.

Gegužės 29 d., sekmadienį, įvyko ramovėnų užprašytos išsiliepsnos pamaldos už žuvusių ir mirusių s-gos narių Jezuikų kopijčioje. Momentui pritaikyta pamokslą pasakė vysk. V. Brizgys. Priminė, kad šiuo kritišku tėvynei momentu turime būti vieningi ir vesti už savo krašto išlaisvinimą vieninga kova. Mūsų metų giedojė sol. M. Momkienė, jai vargonais pritarė M. Motekaitis, jų dalyvavimas pamaldose maloniai nutiekė susirinkusiems. Tuoju po pamaldų vyko apeigos prie žuvusiems paminklo: uždegtas aukuras, padėtas gėlių vainikas, sugiedota maldą Marija, Marija ir Tautos himnas. Trumpą bet jausmingą žodį tarė Clevelandietis naujos centro v-bos narys P. Karalius.

Po trumpos pertraukos vėl buvo tęsiamas darbo posėdis. Jaunimo centre: sąjungos statuto papildymo bei pakeitimo klausimas. Ypač daug diskusijų sukėlė angliskas sąjungos pavadinimas. Diskusijoms dėl statuto labai kruopščiai pasirošęs ir tinkamai referavo teis. majoras J. Vilutis. LKV S-gos "Ramovės" centro v-bos iniciatyva, o pulk. K. Ališausko rūpesčiu surinkti dokumentų dėka jau yra paruoštas antras tomas "Kovos dėl Lietuvos" Nepriklausomybės. Knyga paruošė istorikas dr. A. Rūkša. Dėl jos konkretaus išleidimo aiškias nutarimo kaip ir nebuvo. Nors ši knyga būtų labai vertingas įnašas ne vien tiems, kurie dalyvavo tose kovose, bet ir jau nimui, kuriam susipažinti su tuo lietuvių tautos laikotarpiu kitų šaltinių kaip ir nebuvo. Todėl būtų visai nuosekliau, jei šia istorinė knyga sąjunga tuoj pat ir išleistų. Sąjungos dvidešimtmėsio knygos išleidimas dėl lėšų stokos laikinai atidėtas.

Suvažiavimas buvo pradėtas labai iškilmingai. Darbo posėdžiai nebuvo sklandūs, visą laiką jautėsi susigrūpavimas ir stoka vieningumo. Suvažiavimų darbo posėdis formaliai nebuvo baigtas, iškilus opiam klausimui, į kurį centro valdybos pirmininkas negalėjo duoti atsakymo ir net pasistiekti, posėdis iširo net šautos himno

nesugiedojus. Tuo suvažiavimas ir buvo baigtas. Jk.

PATIKSLINIMAS

1977 m. 6. 25 d., "Draugo" 148 numeryje, tilpo slapuko Jk rašinys, pavadintas: "Karių ir Veteranų suvažiavimas." LKVS "Ramovė" centro valdyba, statuto numatyta tvarka, 1977. 5. 28 — 29 dienomis, sušaukė skyrių atstovų suvažiavimą, bet ne "Karių ir Veteranų suvažiavimą".

Rašėva suvažiavimo tikslą bei jo oficialų atidarymą, aprašo gana tiksliai. Tačiau darbo posėdžių eigos aprašymas, yra neteisingas, klaidingas, įžūliai šmeižias.

Jk rašo: "Toliau sekė c. v. pirm. K. Dabulevičiaus ataskaitinis pranešimas. Centro v-ba jokių žymesnių darbų iš viso per tuos trejus darbo metus nėra atlikusi, tai ir pranešimas buvo paviršutiniškas." O kokie tie žymesni darbai yra, kurių c. v. neatliko, Jk visai nepaminė. Vien tuščias teigimas, jokių faktų nenurodant, yra bevertis pasisakymas.

Suvažiavimas tokio nutarimo dėl "paviršutiniško pranešimo" kaip rašėva Jk tvirtina, nepadarė. Buvo tik vienas pasiūlymas: pranešimą priimti. Neatsižvelgus daugiau pasiūlymų pranešimo priėmimo, buvo pradėta svarstyti sekantis dienotvarkės punktas, ką tvirtina ir magnetofono užrašų juostelė.

Toliau Jk teigia: "C. v-ba... neišdrišo paaiškinti suvažiavusiems atstovams, kodėl Chicago ramovėnėi nėra vieningi, kokie nesutarimai skiria ir kur tu nesutarimų priežastys. Atrodo, kad to buvo specialiai vengta. O kaip tik turėjo šį klausimą paruošti, nes tam ir buvo sąjungos suvažiavimas." Kam buvo sušauktas sąjungos suvažiavimas pats rašėva savo rašinio įvade gana tiksliai aprašė. Ten paskirų sąjungos skyrių vidaus nesusipratimui visai nepaminėti. Jei tokie nesusipratimai suvažiavime turėjo būti iškelti, tai tam buvo į suvažiavimo darbotvarkę įtraukta skyrių atstovų pranešimai. Vieno Kanados skyriaus atstovas, kalbėdamas apie tenykdio skyriaus veiklą, kaip tik ir paminėjo, kad jų tarpe, kaip ir Chicagoje, būna visokių nesusipratimų, tačiau ilgai jie vėl išsilygina. Chicago skyriaus pirmininkas, darydamas pranešimą apie skyriaus veiklą, apie kilusius nesusipratimus nieko nepaminėjo. Nes kagi galėtų Australijos ar Kanados skyrių atstovai apie Chicago skyriaus ramovėnų santąką ar nesantąką pasakyti ar jiems patarti? Jų tarpe tu problema, kurios sukėlė Chicago skyriuje ginčus, visai nėra. Todėl ir Chicago skyriuje buvo nesusipratimai jiems yra svetimi.

(Bus daugiau)

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talasas

(Tęsinys)

Per visą Lietuvos valstybės istorijos laiką Sovietų Sąjunga nuosirdžiai teikė Lietuvai didelę paramą. Ji pirmoji pakėlė protesto balsą prieš grobionišką senovinės Lietuvos Sostinės — Vilniaus užgrobimą ir grąžino Vilnių Lietuvos liaudžiai. Keletą kartų didžioji Sovietų Sąjunga gelbėjo mūsų liaudį nuo karo ir sužlugimo. 1939 m. spalio mėn. 10 d. Sovietų Sąjunga su Lietuvos Respublika pasirašė brolišką savitarpio sutartį, bet buvusieji Lietuvos valdovai, liaudies išdavikai: Smetona, Skučas ir kompanija siekė tą sutartį panaikinti ir tuo statė pavojun Lietuvos saugumą ir nepriklausomybę.

Su Sovietų liaudies pagalba Lietuvių liaudis išsilaisvino iš seno režimo. Beteisiška, elementariąsias žmogaus teises mindžiotojanti smurto santvarka amžinai griuvo. Išdavikas Smetona ir jo pagalbininkai, bijodami atsakomybės dėl savo nusikalstamų darbų, begėdiškai pabėgo iš savo krašto.

Liaudžiai pritariant buvo sudaryta nauja vyriausybė, kuri prisiekė tarnauti liaudžiai, saugoti jos tikrąsias teises.

LAISVOSIOS LIETUVOS PILIEČIAI IR PILIETĖS

Istorinę liepos 14 d. mes turime eiti prie rinkimų urnų vieningomis ir suglaustomis eilėmis ir išrinkti garbingus atstovus, galinčius reikšti tikrąją liaudies valią, jos siekimus, stiprinti ir plėsti tikrąją draugystę su didžiąja Sovietų Sąjungos Socialistine Respublika, kuri yra vienintelis mūsų krašto klestėjimo ir laisvo vystymosi laidas.

Mes, darbininkų profesinių sąjungų, fabričių, ir imonių komitetų atstovai, valstiečiai, darbo inteligentijos atstovai, rašytojai, menininkai, sporto organizacijos, laisvosios Lietuvos moterys, Lietuvos darbo jaunimas, o taip pat Lietuvos komunistų partija, suprasdami didžiojo mūsų rinkimų į Seimą kompanijos uždavinius, susijungiamie į "Darbo Lietuvos Sąjungą", kad išrinktume į Seimą pačius geriausius atsidavusių liaudies sūnus, sugebančius ginti ir įkūnyti tikruosius liaudies troškimus.

Mes šaukiame visus dorus Lietuvos piliečius ir pilietes, rijotus, visus rinkikus, nepriklausomai nuo jų visuomeninės padėties, tautybės ir religijos, balsuoti tik už tuos kandidatus, kurie pasiryžę ir sugeba nuosekliai ir geriausiai kovoti už šiuo reikalaujamus mūsų patatimus, kuri atitinka Lietuvos darbo žmonių reikalus.

a/ UZSIENIO POLITIKOS SRITYJE

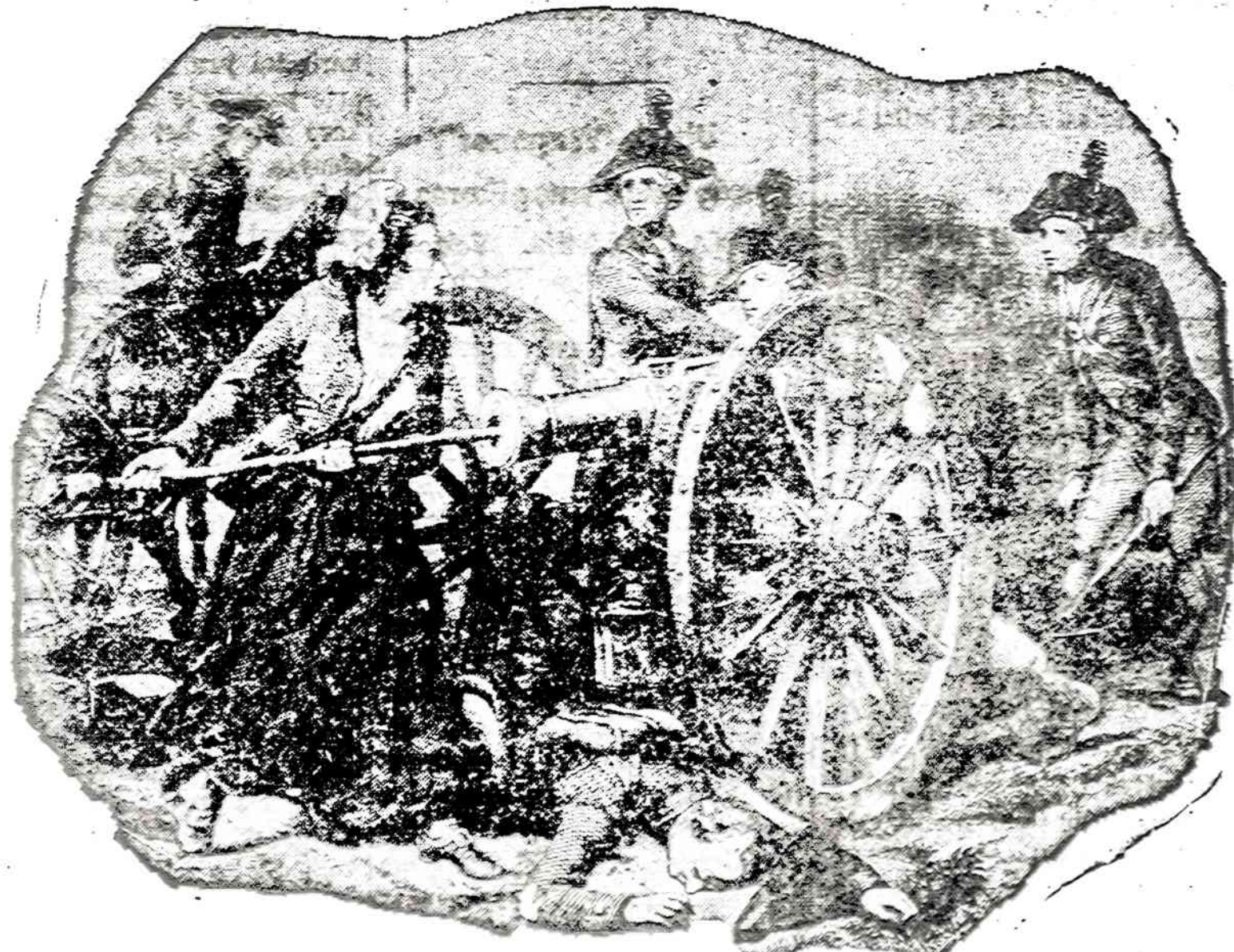
1. Lietuvos Respublikos ir Sovietų Sąjungos tautų draugiškumas ir tvirta ir nelaužoma Lietuvos Respublikos ir Sovietų Sąjungos Socialistinės Respublikos Sąjunga.

b/ VIDAUS POLITIKOS SRITYJE

1. Atleisti darbo valstiečius nuo mokėjimų už nesumokėtus mokesčius ir skolas, panaikinti įvairias jų baudas.
2. Neturtingųjų ir mažųjų valstiečių ūkius atleisti nuo bankinių skolų.
3. Visapusišką valstybinę paramą bežemiams ir mažžemiams valstiečiams ir aprūpinimas jų žeme.
4. Pagerinti darbininkų ir tarnautojų padėtį, pakelti darbo užmokestį ir pagerinti darbo sąlygas.
5. Darbo žmonių socialinis draudimas ligų ir nelaimingų atsitikimų atvejais įmonininkų arba valstybės lėšomis.
6. Pasenusių darbininkų, darbininkų ir darbo invalidų aprūpinimas valstybės lėšomis.
7. Liaudies sveikatos apsaugos išplėtimas — ligoninių, sanatorių, dispanserių, ambulatorijų tinklo išplėtimas.
8. Visapusiškas tautinės kultūros, meno, mokslo, ir liaudies švietimo plėtimas.
9. Visiška tautų lygybė ir tikėjimo laisvė.
10. Tolimesnis liaudies kariuomenės demokratizmas.
11. Žodžio, spaudos, susirinkimų, sąjungų laisvė, darbo žmonių reikalams ginti.
12. Civilinės metrikacijos įvedimas.
13. Piliečių asmens ir turto neliečiamumas.
14. Sustabdomas mokėjimas pašalpų ir pensijų turtuoliams ir liaudies priešams, panaikinami aukštesniųjų valdininkų asmens priedai ir sumažinamos besaikiškai išpūstos aukštųjų valdininkų algos.

(Bus daugiau)

Liberation's woman.

Molly Pitcher loved her husband. So much so, that when he went into battle during the Revolution, she did too. Right by his side. Then one day, while loading cannons, he was killed by a British bullet.

Molly knew the time had come to take stock in her country. So she picked up where her husband left off. And when the smoke cleared, America had a new victory and a new heroine.

Today, when it's time to take stock in their country, Americans buy U.S. Savings Bonds.

When you join the Payroll

Savings Plan at work, a little is set aside from each paycheck to buy Bonds. Regularly. Automatically. That way, you're making a real investment in your future. And in America's, too. So buy United States Savings Bonds. Right from the start, it's been an equal opportunity investment.

Take stock in America.

New U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4 1/2% the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest not subject to state or local income taxes, and the tax may be deferred until redemption.

A public version of this publication is available from the Library of Congress.

Detroito naujienos

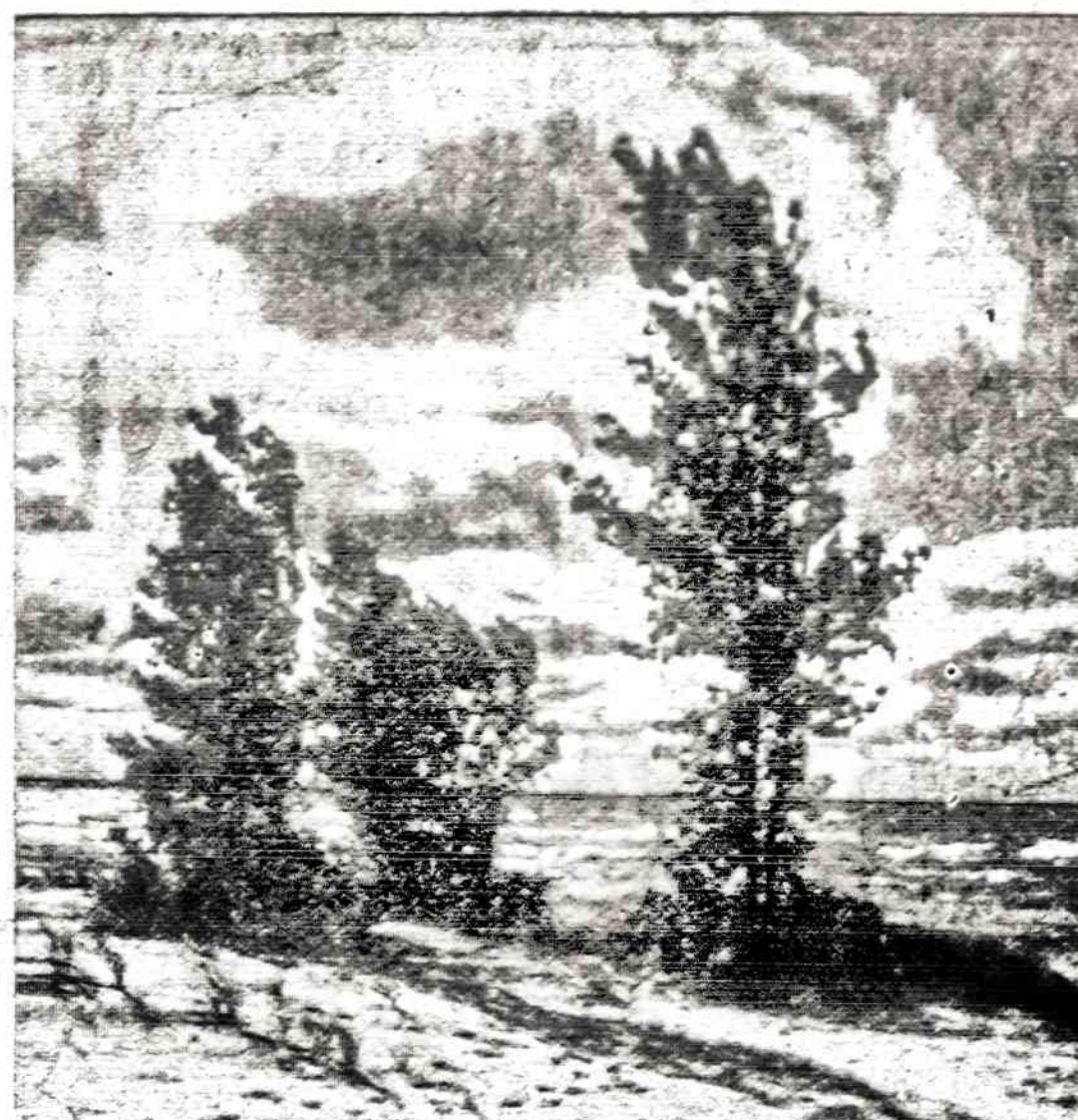
Kodėl nebuvo duota apie žygį į Vašingtoną nei vieno pranešimo "Naujienuoms"?

Zygiui vadovavo detroitiečiai. 1950 m. atvyko į Ameriką ir darydamas pranešimą radijo bangomis apie žygį į Vašingtoną apgalstavo, kad į autobusą talpinant 40 vietų tik vienas trečdalis. Į užsiregistravę detroitiečių. Kitas du trečdalius užpildė Grand Rapids ir Kanados yndosorietai. Artinantis registracijai užbaigimo laikui, senselės vadovas kvietė dar registruoti per Tautos šventės paminėjimą Kultūros centre. Tą dieną ir aukos dėl žygio buvo renkamos. Atlikę dalį Tautos šventės paminėjimo ceremonijų šv. Antano parapijoje, susitkę pensininkai kaip ir as pakviečiau pavežti į Kultūros centrą. Sakau, užsiregistravusieji važiuoti ir paukštimis tam kilniam žygiui. Nustebes pensininkas man alkirto: Skaitau "Naujienuos", ir nematau oficialaus vadovų pranešimo apie žygį, nežinodamas smulkesnių informacijų, nesiruošiu žygį važiuoti ir neaukščiau. Ir dar pridėjo, girdi, ir tu dar kvieti mane. Nusisuko ir nūėjo. Štai dėlko ne registravau žygį pas senselę, jusi vadovą detroitiečių.

Mirė teisininkas Vincas Šarka. V. Šarka gimė 1897 m. lapkričio 1 d. Barboriškių km. Veprių valsč. Ukmergės apskr. mirė 1977 m. spalio 3 d. einantis 81 metus. Mokėsi Ukmergės gimnazijoje. 1918 m. lankė Voronežo gimnaziją. 1918 m. vasarą grįžęs Lietuvon tarnavo Ukmergės ir Jurbarko mėsų urėdijoje. Nuo 1921 m. teismuose, kartu lankėdamas LUT Teisų fakultetą ir nuo 1929 iki 1938 m. Panevėžio Apygardos teismo teisėjas, o vėliau Apelecinio Rūmų teisėjas. Vilniaus Apygardos teismo teisėjas ir kurį laiką Vyr. Tribūnolos teisėjas. Žinias panaudojo iš enciklopedijos. Kaip matome, velionis V. Šarka Lietuvoje turėjo aukštą pareigą. Kaip ir daugelis iš mūsų 1944 m. įvyko darbas komunistinio teismo.

Laidotuvių dalyvavo gausus būrys detroitiečių ir iš tolimųjų vietovių. Nuliūdime paliko mylimą žmoną Vaclovą, dukrą Izoldą, čiernienę ir Nijolę Raiz su šeima, gimines Kanadoje, Lietuvoje ir draugus Detroito. Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas Suvažiavimas spaudoje jau

buvo aprašytas, bet norėčiau dar paminėti, kas gal ir nebuvo paminėta. Jau rašiau, kad Detroito ALT atstovavo du Detroito Lietuvių Organizacijų Centrai kaip Alto skyrų atstovai vicep. Elzbieta Paurazienė ir šių eilučių autorius kaip Alto izdo globėjas. Nusikridęs į Chicago O'Hare aerodromą, kurį susidarė per 13 taksitų pat nuskubėjau į Alto būstinę, kuri randasi 63 St. Būstinė jau yra Alto nuosavybėje. Pernai Alto suvažiavime nutarė šį namą pirkti ir nupirko, o šiais metais radau gražiai atremontuotą ir atpažinti nebuvo galima. Būstinė, apart rašytinės, turi dar didelį kambarį posėdžiui. Ši kambarį Alto valdyba leidžia naudotis Chicago lietuvių organizacijoms. Namo antrame aukšte yra butas, kurį nuomoja ir gauna pajamų namui išlaikyti. Namas nupirktas gana pigiai, bet reikalavo padaryti remontą ir pridėti dar keliolika tūkstančių. Remontui padengti dabar renkamos aukos. Alto vadovybė kviečia visus skyrus ir pavietinius asmenis prie vajeus prisidėti. Aukos Detroito galima įteikti DLOC valdybai, ALT sk. Aukos galima nurašyti nuo pajamų mokesčių. Alto namo ir būstinės atidarymas įvyko spalio mėn. 7 dieną vakare. Atidaromajį trumpą žodį tarė ALT

Juozas Pautienius

Ruduo

pirmininkas Dr. K. Bobelis. Sakau, kaip dar paminėti, kas gal ir nebuvo paminėta. Jau rašiau, kad Detroito ALT atstovavo du Detroito Lietuvių Organizacijų Centrai kaip Alto skyrų atstovai vicep. Elzbieta Paurazienė ir šių eilučių autorius kaip Alto izdo globėjas. Nusikridęs į Chicago O'Hare aerodromą, kurį susidarė per 13 taksitų pat nuskubėjau į Alto būstinę, kuri randasi 63 St. Būstinė jau yra Alto nuosavybėje.

Pernai Alto suvažiavime nutarė šį namą pirkti ir nupirko, o šiais metais radau gražiai atremontuotą ir atpažinti nebuvo galima. Būstinė, apart rašytinės, turi dar didelį kambarį posėdžiui. Ši kambarį Alto valdyba leidžia naudotis Chicago lietuvių organizacijoms. Namo antrame aukšte yra butas, kurį nuomoja ir gauna pajamų namui išlaikyti. Namas nupirktas gana pigiai, bet reikalavo padaryti remontą ir pridėti dar keliolika tūkstančių. Remontui padengti dabar renkamos aukos. Alto vadovybė kviečia visus skyrus ir pavietinius asmenis prie vajeus prisidėti. Aukos Detroito galima įteikti DLOC valdybai, ALT sk. Aukos galima nurašyti nuo pajamų mokesčių. Alto namo ir būstinės atidarymas įvyko spalio mėn. 7 dieną vakare. Atidaromajį trumpą žodį tarė ALT

Trumpai

— Šeštadieninės Lietuvos lietuvių mokyklos balius įvyks spalio 29 d., šeštadienį vakare su menine programa iš Klevelando. Rengėjai mokyklos tarybos komitetas.

— Kultūros Klubas ruošia lapkričio 6 d. vidurdienį Kultūriniam centrui trumpą žodį tarė ALT

PROF. T. IVANAUSKAS

DRAMBLIAI

Iš kitados gausaus straublinių būrio ten išlikusi viena dramblė šeima, kurią sudaro dvi rūšys: Azijos drambliai (Elephas maximus) ir Afrikos drambliai (Loxodonta africana). Taip atsitiko dėl bendrų evoliucijos dėsnių. Mat, tos gyvūnų rūšys, kurios per daug specializavosi, pritaikė prie tam tikrų gyvenimo sąlygų, joms pasikeitus, atsidūrė kečio padėtyje ir emė sparčiai nykti. Dėl to, tur būt, ir žuvis ne tik dramblų, bet ir kitų gyvūnų įvairovės rūšys. Išlikusiems iki mūsų dienų drambliams dar tebegresia panašūs pavojai. Naują aplinką jiems dabar sudaro didėjanti žmonija. Taigi anksčiau ar vėliau drambliai nebus kur dėtis, nebent tik zoologijos soduose ar zooparkuose išsilaikys, tie tobuli ir visais atžvilgiais įdomūs padarai, kurie stebina ne tik savo didumu, bet ir sumanumu.

Tarytum keturiomis kolonomis remiasi 3000—4000 kg drambliai, o vis dėlto žengia šis milžinas tyliai, tarsi guminiu apavu apsiavęs. Mat, nors visi pirštai ir su tvirtomis kanopomis, bet pats padas elastingas. Drambliai — geri vaikščiojai: ten, kur trūksta vandens, jie, atsigerdami noredami, kartais per dieną nukeliauja 50—80 km. Būdami didžiuliai, drambliai moka lengva prasiskverbti pro tankiausius brūzgynus.

Labai didelė yra dramblio kaukolė ir tas jos dydis pareina ne nuo smegenų, kurios yra normalaus dydžio, bet nuo kaulų, kurie yra kempinėti kaip paukščių ir lengvi. Didelės ir ausys, ypač afrikinio dramblio, o akys nepaprastai mažos. Nuostabias organas yra straublys, kuriuo dramblis atlieka įvairiausius darbus-darbelius. Mat, straublio gale yra ypatingas, kuriuo

niame centre kultūrinę popietę su paskaitomis.

— Lapkričio 27 d. Kultūriniam centre, tuoj po pamaldų ramovėnų, birutinių ir šaulių ruošia kariuomenės šventės minėjimą. A. Sukauskas

dramblis stveria mažus daiktus, pavyzdžiui, cukraus gabaliuką. Taigi straubliu galima atlikti sudėtingus darbus, kaip mūšų ranka. Pavyzdžiui, straublys yra ne kas kita, kaip pailgėjusi nosis, dramblis juo kvėpuoja, gali trimuoti ir užuosti kvapą. Straubliu dramblis veria, įkiša straublio galą, jis siurbia vandenį: išsisas skysčio kibiras tampa išsiplėtusiame straublio pamate. Kai ji pripildyta, dramblis sulenkia straubtį ir suviličia vandenį burnon.

Indijos dramblis mažesnis už afrikinį, mažesnis ausimis. Indinis dramblis savo straubliu gale turi vieną pirštuką, o afrikinis — du: vieną viršuje, kitą apačioje. Bene svarbiausias dramblų požymis yra jų dantys. Abi dramblų rūšys turi didžiulius kaplius, bet tik viršutiniame žandė. Iltinių dantų drambliai visi neturi. Afrikinio kapliai būna nepaprastai dideli: jų pora gali sverti iki 225 kg. Kapliai auga visą gyvenimą, vadinasi, kiek jų nudyla, tiek ir priauga. Indijos dramblio kapliai mažesni, mažesnius kaplius turi ir afrikinio dramblio patelė. Už kaplių eina taip pat dideli krūminiai dantys: apie 40 cm ilgio, po vieną kiekvienoje viršutinio ir apatinio žando pusėje. Jie tiek tiek įstrižai išaugę: iš dantėnų išlindęs viršutinis priekinis kampas dyla. Užpakaly 0.17 mylios per valandą. Didžio danties auga jo pavaduotoji vėžliai Indijos vandenyno sąsias, kuris pamažu užima dylan-

čio danties vietą. Per visą gyvenimą kiekvienoje pusėje, kiekviename žandė pasikeičia 6 dantys.

Dramblis patelės nėštumo laikas trunka 20—23 mėnesius. Ką tik gimęs jauniklis sveria apie du centnerius ir yra vieno metro aukščio. Tai gūvas, malonus gyvūnėis. Juo rūpinasi ne tik motina, bet ir kitos būrio patelės. Jauniklis ilgą laiką žinda ir auga lėtai. Dviejų metų — penkiolikos metų dramblis jau lytiškai subrendęs, o apskriti į jo amžius siekia 50—60 metų.

Skystus žmogų, drambliai kaip ir neturi priešų, nes baidėsi kaip durtuvai kapliais visus įveikia. Tigras ir liūtas gali būti pavojingi tik jaunikliams, bet ir tokios progos retos, nes senieji drambliai savo vaikus stropiai globoja, o jei plėšrūnai užpuola, seni drambliai, išskėlę straublius ir išskėtę ausis, puola juos ir sutrypia.

Seniau drambliai buvo paplitę daug plačiau, negu šiandien. Dabar nebėra jų šiaurės Afrikoje ir tolimose Afrikos pietuose, o juk iš istorijos žinome, kad karaginiečiai turėjo prijaikintų ir karui išdresintų dramblų, kurie keldavo paniką romėnų kariuomenėje.

(Nukelta į 5 psl.)

• Vėžliai mėgsta kopūstų lapus, bet alkanas vėžlys link jų niek tiek įstrižai išaugę: iš dantėnų išlindęs viršutinis priekinis kampas dyla. Užpakaly 0.17 mylios per valandą. Didžio danties auga jo pavaduotoji vėžliai Indijos vandenyno sąsias, kuris pamažu užima dylan-

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 684 psl. Kaina \$10. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago gyvenimą lietuvių, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai, katalikiški, socialistiniai, liaisvamiški ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintys šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGJOS

vardu ir pasiųsti:

1735 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Adisauko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtaką krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1735 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbimas, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia raminėtas knygas galima užsisakyti Naujienuose.

Juozas Kapočinskis, ŠIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie didant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietasis drobės viršelis kaina 4 dol.

Juozas Kapočinskis, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai, Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsinys. Tai yra Amerikoje bei kurlandijoje ir patvariai išlikusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

CHIAKAGIETIS ĮSPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVEIRTO, LIETUVOS. Antai buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naujakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Valdys aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat Iliustracija ir angli kalba.

M. Bobelis, SATYRINIS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 90 satyrinių novelių, 180 psl., kaina \$2.

D. Kovalas, KELIONIS Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autorius pastabiai neapgauna intuiso ir agitropo propagandą bei užklausimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražu stiliumi.

Prof. P. Piskarskis, KRYŽIUOJŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOZAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$2.

Vincas Žemaitis, LIUBILO UNIJOS SUKAKTIES PARASTAJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Ne tr kiti leidiniai yra gausiam

NAUJIENOS, 1735 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Patikrinti darbe valandomis arba užsakant paštą ir pridodant čekį ar pinigine portalo.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMASAUŠKO LIETUVIŠKĄJĄ PAMARĮ

336 puslapiais su žemėlapiu ir paveldais aprašo Pamarį, senus jo gyventojus ir gamtą. 1,200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina \$6.00, minkšti viršeliai.

Persiuntimui paštą reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIENOS

1735 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISOUMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., leidimas 1905 metų įvykius, Jablonsko ir Totoralcho jaunus dienas ir susirūpinimą. \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietasis viršelis, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00

Minkštasis viršelis tik \$2.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONĖS. Kellonės po Europą išpuždial. Dabar tik \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštą, atsilykus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdami 50c, persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1735 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI:

1. J. Augustaičio ANTANAS SMETONA ir jo veikla. 156 psl. minkšti viršeliai \$2.50

2. J. Augustaičio V. VARDYS IR ŠOVA APIE RAŠTİKIO ATSIMINIMUS, 36 psl., minkšti viršeliai \$1.50

3. Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI, 104 psl., su žemėlapiu, minkšti viršeliai \$2.00

4. Vincas Žemaitis, PAVELUOTAS LIETUVOS KRIKSTAS, minkšti viršeliai, 52 psl. \$1.00

NAUJIENOS

1735 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Istaigos pietuose Hemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
13 cents per copy	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.00
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$8.00
viename mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

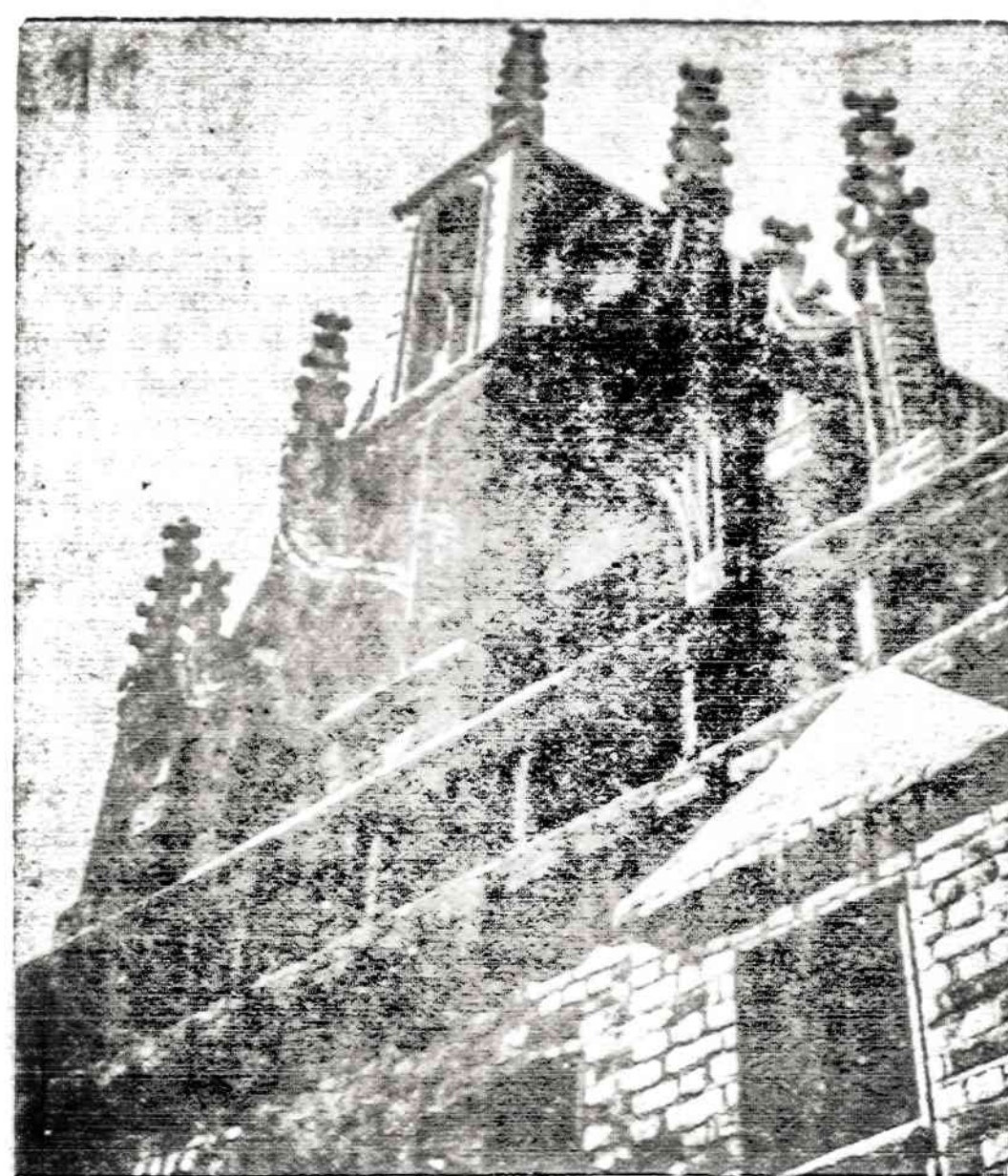
Vadizmo pastatas pleišėja

Kelių naujos politikos vadų statytas pastatas kiekvieną dieną vis labiau pleišėja. Dr. Pijus Grigaitis, Juozas Varkala, Kazimieras Gugis ir kiti ano meto vadai, be pykčio ir be jokių išmetinėjimų, nurodinėjo, kad naujai Amerikoje atsiradusių politikų steigiamą bendruomenę turi smelio pamatus. Jokia visuomeninė organizacija negalės apimti visų Amerikos lietuvių, jeigu ji neturės stipresnių demokratinų pagrindų. Vadizmo principas buvo geras labai atsilikusiose arba diktatorių valdomuose kraštuose, bet Amerikoje jis negalės prigyti.

Leonardas Šimutis numojo ranka į šių vyrų įspėjimus, o prelatas Balkūnas pasiūkio atsisototi organizacijos priešakyje ir prižiūrėti, kad naujai atkeliavusieji vadukai josios nepakreiptų vienos grupės kryptimi. Ta grupelė buvo labai apdairi, ji turėjo kelis pasiryžusius kovoti jaunus vyrus ir juos sekusias moteris, ryžosi pamokėti lėtus ir "modernaus gyvenimo dinamikos" nesuprantančius senus amerikiečius. Jie įdėjo žodį demokratija į įstatus, bet paliko keliems vadukams viską tvarkyti.

Vadas negali būti vadu, jei pavaldiniai jo neklauso. Kai Ciceroje ir Marquette Parke bendruomenės nariai pareikalavo savo teisių ir paprašė tikslesnių instrukcijų, tai jie buvo be teismo ir be jokio apklausinėjimo atleisti, nepasibaigus terminui — pašalinai iš pareigų, be jų žinios sausai kiti susirinkimai, paskirti kiti žmonės ir vadovų bė ir ilgiems metams sustabdytas vienos didelės, visus lietuvius apimančios organizacijos augimas. Išmestieji prašė duoti kokį nors paaiškinimą, kokias sumetimais arba principais jie buvo iš tos Bendruomenės išmesti, kodėl neleistą jiems baigti pareigų. Niekas neabejojo rinkimų eiga, visiems buvo aišku, kad toms pareigoms daugumos jie buvo išrinkti.

Išmestieji išaiškino, kad kalti buvo planuojamos organizacijos principai. Tie principai buvo geri keliems vadukams, norėjusiems pristiekti kitiems savo valią. Jeigu vadai būtų buvę tolerantiški ir pavaldiniams būtų mokę išaiškinti, kodėl vadizmo principai lietuviams privalo būti pritaikyti, tai gal iš tų pastangų kas nors ir būtų išėję. Bet priešakyje buvusieji jokių suprantamų ir priimtinių paaiškinimų neturėjo, nariams išaiškinti nemokėjo, tai ir vyko skillimas, kurio plyšiai kiekvieną dieną darėsi

Restauruoti Perkūno namai Kaune dabar

vis platesni. Iš vienos pusės buvo bandoma tuos pliusus pristabdyti, nuomonių skirtumus ir organizacinius patvarkymus padaryti suprantamesniais, bet nieko iš tų pastangų neišėjo. Valdžią pagrobusi norėjo ir toliau įsakytais valdyti, o pėstininkai gali eiti ten, kur jiems patinka. Bet kur tie vadai nuėjo? Vienus jie patys atstūmė ir nenori, kad sugrįžtų, o kitus patys pasirinko, bet jau ir su tais nepajėgia rasti bendros kalbos.

Konfliktas jau seniai yra kilęs tarpusavyje, bet iki šio meto jis buvo laikomas po staldengte. Po ja palindęs buizys jau pradėjo bėgioti iš vienos vietos į kitą liepos mėnesio pabaigoje, bet dabar reikalus išliko viešumon. Buizgalės pamatyti ir pagauti, tiksliai pakelę staldengte.

I frontininkų vadovaujamos Lietuvių bendruomenės švietimo reikalus šiek tiek šviesos įnešė švietimo Tarybos narys mokytojas Juozas Masilionis. Mokytojas Masilionis ne vienas. Jo nuomonei pritaria visa švietimo naryba. Masilionis yra švietimo tarybos aukštesniųjų mokyklų departamento direktorius. Jam pritaria ir pradžios mokyklų departamento direktorė Irena Pemkuvienė. Savo balsą jie kelia ne tik tarybos posėdžiuose, bet ir spaudoje. Nebūtyli ji su žmonėmis, besisielojančiais pačiais pagrindiniais Amerikos lietuvių švietimo klausimais. Nepatenkintas yra ir mokytojas Juozas Placas, švietimo Tarybos švietimo leidinių komisijos pirmininkas. Plačią pažįstantį žino, kad jis nepaprastos pakantos žmogus, bet ir jis kantrybės neteko ir sutiko padėti savo parašą po viešu visos švietimo tarybos pareiškimu.

Labai nepatenkintas yra ir muzikos mokytojas Faustas Strolia, kuris vadovauja bendruomenės muzikiniam lavinimui. Balsą kelia išdinininkas Petras Pupius ir priešmokyklinio švietimo departamento direktorė Janina Juknevičienė. Prie jų prisidėjo ir pareiškimą pasirašė Amerikoje už mokyklos ribų labiau išgarsėjusios skaitinių vadovėlio "Tėvų nameliai brangūs" autorė Sofija Jonynienė, iki šio meto viešai nepasakiusi, kaip josios vadovėlyje atsirado jos neįdėti paveikslai, ir švietimo komisijos leidinių narė Stasė Petersonienė.

Visa švietimo taryba pasirašė ir paskelbė tokį pareiškimą:

"Nepritardami Br. Juodelio, švietimo tarybos pir-

BLOGA GRŪDŲ PREKYBA

Kremlui nauda — savam kraštui skriauda

Savo žmonių nepasitikėjimą gavusi administracija paliko ilgiems metams aibes nemalonių prisiminimų. Pareigūnai be orientacijos, be reikiamos drausmės, darbininkai, ūkininkai ekonominei politikai ir infliacijos painiavai apsunkindami ir taip jau gana vargingą daugumos ekonominio gyvenimo sąlygas. Baltųjų Rūmų susitarimu su Kremlumi (1975 metais buvo išpareigota parduoti Sovietų Sąjungai aštuonis milijonus metrinių tonų kviečių ir kornų kasmet. Tas sandėris aukštosiame sferose susilaukė smūgių ir turėjo būti atidėtas. Likimas jo taip ir likosi nežinomoje padėtyje iki šiandien.

Bet, kaip ten būta ar nebūta, spalio mėnesį Sovietų prekinis laivas pilnas su JAV kviečių ir kornų kroviniais išplaukė iš New Orleans—Mississippi upe — pakeliui link Juodųjų jūrų į Odesos uostą. Tik apytikriai skaičiuojant, tada buvo išvežta penkerių metų Pietų Dakotos ir Vasingtono valstybių grūdų derlius. Tokiu, tad, būdu tas "baisusis, Amerikos imperializmas" ir laisvasis vertėva ūkininkas išpareigoti maitinti sukomunistintos Rusijos žemės ūkio darbininkus dėlto, kad Sovietų val-

dovai pasizadėjo išmokėti JAV išdui vieną milijardą (bilijoną) dolerių. Prezidentas Fordas, pasirašęs sutartį, matė reikalingą pasigirti būtent: "Amerikos krašto politikai vesti, nuvedę ekonominei politikai ir infliacijos painiavai apsunkindami ir taip jau gana vargingą daugumos ekonominio gyvenimo sąlygas."

Nebūtu čia nieko tokio baisaus, jei tais varlotojais būtų alkanieji Indijos vargšai, Irano aliejaus, turėtų perlektę, aliejaus magnatai, ar Amerikos žmonių dauguma, — dar būtų suprantama, bet dabar, šiuo atveju, tas varlotojas yra Sovietų valdovai, ir pats pirkiny yra abejotinos reikšmės — ginčytinas objektas. Tą patvirtina ir grūdų auginimo sričių sen. Adlai Steven-sonas, pasakydamas: "Kornų paklas nutrupino mūsų pasaulinės maisto kontrolės potencialą, nesant jame Sovietų Sąjungos koncesijų." Labai reikšminga pastaba yra padaryta ir Harvardo ekonomisto Thomas C. Shellingo. Jis pasakė: "Kviečių pardavimas gali sudaryti galimybes Sovietams chemijos industriją ir trąšų gamybą paversti amunicijos gamyba".

Grūdų prekybos "mielaisirdyste" Pastangos eiti Sovietams į pagalbą pasidarė didele "mielaisirdyste". Kontraversija prasi-

mininko, švietimo nuosmukio propagavimu. protestuodami prieš nedemokratišką su savo paties pasirinktų narių nuomonėmis, o kai kurių už savo nuomonės pareiškimą net posėdžiuose užgauliojimą, už nelygų traktavimą ne tik švietimo tarybos narių, bet ir mokyklų bei jų vedėjų, nuo 1977 m. rugsėjo 27 dienos iš švietimo tarybos pasitraukiamo." (Draugas, 1977 m. sp. 26 d., 4 psl.)

Jeigu švietimo taryba būtų ne vadų paskirta, bet organizacijos rinkta, ir tas pats Juodelis būtų švietimo tarybos rinktas, tai panašiam pareiškimui lietuviškojo spaudoje nebūtų vietos. Dabar aiškėja, kad Bendruomenė liko be švietimo tarybos. Pasitraukė visi jos nariai. Švietimo reikalus iki šio meto saugaliai tvarkė Bronius Juodelis, apie juos, kaip pranešė ji pažįstanti tos pačios tarybos nariai, jokios nuovokos neturintis vadas. Jo patvarkymai sukėlė daug susirūpinimo tarybos narių tarpe ir dar daugiau švietimo reikalais besisielojančių tarpe.

Turime neužmiršti, kad švietimo klausimas yra pats svarbiausias lietuvių Bendruomenės klausimas. Taip pat turime neužmiršti, kad rudens pradžioje švietimo klausimai yra pats svarbiausias kiekvienoje vaikų turinčioje šeimoje. Tais klausimais rūpinasi visi Amerikos lietuviai, bet vieniems jie yra arčiau prie širdies, o kitiems kiek toliau.

Juodelis, naudodamas dabar veikiančius įstatus, galės pasirinkti kitą tarybą. Su naujais tarybos nariais jis galės ir toliau saugaliauti, kaip saugaliavo iki šio meto. Jis perleido frontininkams šokių šventės pelną, o dabar gavo dideles lietuviško švietimo koncesijas. Bet kiekvienam aišku, kad švietimas šitokiais keliais neišeis iš lietuvišką gyvenimą.

dėjo 1972 metais, kada po dvidešimties darinių metų, orui pablogėjus, visame pasaulyje derlius atikėlėsi nūpuolė. Kremlius, prisidengęs paslėptų skraistė, padarė kritišką sprendimą, vietoje diržus kiek sutempti, pasiryžo trūkumus atpildyti, perkant grūdus, kiek tik galima gauti, Amerikoje. Juos paskatino taip padaryti ir ta baimė, kurią padarė 1970 metais Lenkijos darbininkų riaušės, kada jų valdžia nutarė pakelti maisto kainas.

Tada Patolichėvas, prekybos ministras, patylomis, pasimint agentus į Ameriką grūdų pirkinti. Pirkiny jiems tikrai pavyko ir net su geromis magaryčiomis. Buvo parduota 19 milijonų metrinių tonų kviečių ir kornų už vieną milijoną ir šimtą tūkstančių dolerių, o agrikultūros departamentas, pordamas palengvinti Kremliaus išlaidas, magaryčiomis sumokėjo eksporto išlaidas ir davė subsidijos 356 milijonus dolerių. O kad, Amerikos ūkininkai, sužinoję tokį sandėrį, nepakelė kainas, buvo sutarta operaciją atlikti paslėptomis.

Bet paslėptis nekantri ir tūri sparnėlius. Kai tik žinia pasiekė Amerikos ūkininkus, kviečių kainos pakilo dvigubai, nusikraudžiant Amerikos varlotojus ir sukeliant infliaciją, kas Amerikos varlotojai kainavo per sekančius metus net daug milijonų dolerių, maisto kainoms išlikus. Visuomenės nerimas ir publikos reakcija sujudino ir kongresą. Pasiekę prezidentas buvo kongreso išpareigotas uždėti embargą ant išvežamų prekių ir kontrole ant maisto kainų.

Tada suėjo ir Kremliaus valdovai. 1973 metais Brežnevas, išalkęs Amerikos technologijos ir kreditų, atvyksta į Vasingtoną, kur, tarp kitko, pasizada teisėtis derliaus žiniomis, o taip pat ir svarbesniomis prekybos informacijomis. Negana to, pasiūlė pasirašyti ir ilgų metų grūdų pirkimo sutartį. Bet agrikultūros sekretorius Balt nesutiko.

Tada, prezidentas Fordas, žinodamas, kad Rusija ir kitos Europos valstybės rengiasi pakiekti didelius užsakymus, 1974 metais paragino grūdų augintojus apsiėti visus sėjos laukus, įskaitant ir 62 milijonų dirvuonojančių plotų, skirtų kainų kontrolei palaikyti, agrikultūros departamentui kainavusią keturis bilijonus dolerių subsidijos.

Jonas Kairys

(Bus daugiau)

• Žydų priežodis sako: "Tyla yra išmintį sauganti tvora". Lietuviai tam pritaria, sakydami, kad tyla yra gera byla.

A. CECHOVAS

VEŽIMĖ

(Tęsinys)

Po pamokų kiekvieną dieną skauda galvą, po pietų degina po širdimi. Iš mokinių reikia rinkti pinigų malkoms, sargai ir atidavinėti juos globėjui, ir paskui maldauti šį sotų, įžulį kaimietį, kad jis, dėl Dievo, atsiųstu malkų. O naktį sapnuojami egzaminai, kaimiečiai, pusnynai. Ir dėl tokio gyvenimo ji pasenėjo, surembėjo, tapo negraži, kampuota, nemikli, tarsi švino pripilta, ir visa ko ji bijo: ir prie valdybos nario ar mokyklos globėjo ji atsistoja, nedrįsta sėsti, ir kai apie kurį nors iš jų kalba, tai sako pagarbiai: "jie". Ir niekam ji nepatinka, ir gyvenimas praeina nuobodžiai, be glamonės, be bičiulystės, be įdomių pažįstamų. Kuris būtų josios padėtyje pasibaisėjimas, jeigu ji įsimylėtų!

— Laikykit Vasiljevna!

Vėl staigus pakilimas į kalną...

I mokytojas ji išėjo iš būtinybės, nejausdama nei kokio pašaukimo; ir niekad jos negalvojo apie pašaukimą, apie švietimo naudą, ir visados jai rodėsi, kad jos darbe svarbiausia yra ne mokiniai ir ne švietimas, o egzaminai, ir kuomet čia galvosi apie pašaukimą, apie švietimo naudą? Mokytojai, neturintys gydytojų, šeriai neturi net savo nusiramimui galvoti, kad jie — nauja idėja, liaudžiai, nes visą laiką galva būna priimta mintimis apie duonos gabalą, apie malkas, blogas kelias, ligas. Gyvenimas sunkus, neįdomus, ir ji pakėlė dažnai tikėti tylintieji sunky-

bių arkliai, kaip ši Marja Vasiljevna; tie patys gyvieji, nervingi, jautrūs išpučiams, kurie kalbėjo apie savo pašaukimą, apie tarnybą idėjai, greit pavargo ir metė tarnybą.

Semionas rinkosi, kaip sausiau ir artimiau parvažiuoti, čia pieva, čia užpakaliais; bet tik, žiūrėk, kaimiečiai neleidžia, ten pono žemė, nėra pravažiavimo, ten Ivanas Jonovas pirkė iš popo sklypą ir apkasė jį grioviu. Nuolat reikėjo pasukti atgal. Atvažiuojant į Nižneje Gorodišče, Prie smuklės ant apmėtos žemės, ant kurios dar buvo sniegas, stovėjo vežimai; vežė didelius butelius su sieros rūgštimi. Smuklėje buvo daug žmonių, vis vežikų, kvepėjo čia degintais, tabakų ir kūčkaitiu. Vyko garsus pokalbis, trinkėjo blokines durys. Už sienos, rėkavo, nei minutei nenutildami. Marja Vasiljevna sėdėjo ir gerė arbatą, o prie gretimio stalo, arbatos ir smuklės tvarkumo įkaltinti kaimiečiai gerė degtinę ir alų.

— Klausyk, Kuzjma! — pasigirdavo netvarkingi garsai. — Ko ten! Dieve laimink! Ivanai Demitričian, aš tatau tau galiu! Svote, veizdek!

Mažo ūgio kaimietis, su juoda barzda, strasdančtas, jau seniai girtas, staiga dėl kažko nustebo ir negerai nusikeikė.

— Ko tenai keiki? Tu! — piktai atsiliepė Semionas, sėdėjęs tili šalyje. — Nieko nematai; panelė!

— Panelė... — erzinos kažkas kitame kampe.

— Kiaulinė varna!

— Mes nieko... — susigėdo mažasis kaimietis.

Mes, taigi, už savo pinigą, o panelė už savo... Sveikinul!

— Būk sveikas, — atsakė mokytoja.

— Ir jausmingai jums dėkojam.

Marja Vasiljevna su malonumu gerė arbatą ir pati raudonėjo, kaip kaimiečiai, ir vėl galvojo apie malkas ir sargą...

— Svotai, palūčkė! — pasigirdavo iš gretimio stalo. — Mokytoja iš Viazovjos... žinom! Panelė gera. — Padori!

Blokines durys vis bildėjo, vien įdavo, kiti išeidavo, Marja Vasiljevna sėdėjo ir galvojo vis tą patį, o už sienos armonika vis grojo ir grojo. Saulės dėmės buvo ant grindų, paskui perėjo ant priestalio, ant sienos ir visai išnyko; vadinasi, saulė jau palinko už pusiaudienio. Gretimio stalo kaimiečiai emė ruošis kelienei. Mažasis kaimietis, kiek svyrudamas, priejo prie Marjos Vasiljevnos ir padavė jai ranką; žvelgdami į jį, ir kiti taip pat padavė ranką atsivėkimui ir vienas po kito išėjo, ir blokines duris sugrįždėjo ir devynis kartus trinkelėjo:

— Vasiljevna, ruoškitės — šuktelėjo Semionas. Išvažiuo. Ir vėl vis žingine.

— Nesenokai mokyklą statė čia, jų Nižnem Gorodišče, — pasakė Semionas, atsigirdžiamas. — Nuodėmės gi tatau būta!

— O kas?

— Tarsi pirmininkas tūkstantinę sau į kišenę, ir globėjas taip pat tūkstantinę, ir mokytojas penkis simtus.

— Visa tatau mokykla kašuoja tūkstantį. Negera žmones šmeižti, seni. Visa tatau lauskalai.

— Aš nežinau... Ką liaudis, tai ir aš.

Bet buvo aišku, kad Semionas mokytojai netikėjo. Jai kaimiečiai netikėjo: jie visados taip galvo-

jo, kad ji gauna perdidelę algą — dvidešimt vieną rublį mėnesiui (pakaktų ir penkių), ir kad iš tų pinigų, kuriuos ji surinkdavo iš mokinių ir sargui, didesnę dalį ji pasilikdavo sau. Globėjas galvojo taip pat, kaip visi kaimiečiai, ir pats kiek užgyvendavo iš malkų ir už savo globą gaudavo iš kaimiečių algą, slapta nuo vyriausybės.

Miškas, aciu Dievui, pasibaigė, ir dabar iki pačios Viazovjos bus lygus laukas. Ir pasilikto jau nedaug; pervaziuoti upę, paskui geležinkelio liniją, o ten ir Viazovję.

— Kurgi tu važiuoji? — paklausė Marja Vasiljevna Semioną. — Vaziuok dešiniu keliu ant tilto.

— Ko gi? Ir čia pervaziuosim. Gelmė nelabai kad.

— Žūrėk, kad arklio nenuskandintum.

— Ko gi?

— Štai ir Čanovas nuvažiuo ant tilto, — pasakė Marja Vasiljevna, pamatiusi toli dešiniame ketvirtį.

— Tatau, rodosi, jis važiuoja? Jis, tur būt, nerado Bakvisto namie. Kuris paikas, galėk Dieve, ten važiuo, ir kodėl čion pilnais trimi verstais arčiau.

(Bus daugiau)

Iš rusų kalbos vertė Jonas Valaitis

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

DR. R. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neas. nepa. skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Hanheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienoms ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 302-447 arba 502-2726

Rez.: GI 8-0873
DR. W. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
4332 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
sitiesia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3407 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2616 W. 11 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2636 WEST 63rd STREET
Val. antrą, 1-4 popiet,
ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2860
Residentų telefonai: 440-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Egzist. praktika, spec. MOTERŲ ligos
3407 WEST 103rd STREET
Tel. FR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi-
ni, penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
mis 2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. ban-
dazai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
VAL.: 9-4 ir 6-8, Šeštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

Gėlės visoms progoms
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Naujoji Barbaros ir Gene Drishų
krautuė.
THE DAISY STORE
9918 Southwestern Hwy Oak Lawn
Tel. 499-1318

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 12:30
— 1:00 val. popiet. Šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vedėja Aldona Daukas
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Help Keep
Our Economy
Strong
DR. R. G. BALUKAS

Vilniaus panorama iš Gedimino kalno žiūrint

DRAMBLIAI

(Atkelta iš 3 psl.)

Jau priešistorinis žmogus me-
džiojo dramblius ir ne tik tuos,
kuriuos mes dabar pažįstame,
bet taip pat išmirusius jų gim-
naisius — mamutus ir mastodon-
tus. Tais laikais iš "drambliu-
kaulo" — kaplių — mokėta da-
ryti skulptūras. Sibiro tautos,
ypač jakutai, vertino meno dar-
bams tinkančius mamuto dantis.
Prieš tūkstančius metų žmogus
panaudodavo dramblių sunkius
ūkių ir statybos darbus. Pažy-
metinas dramblio vaidmuo ka-
ruose ir vis dėlto žmogui nepa-
vyko padaryti dramblių naminių,
nes jokie drambliai nelaisvėje
nesiveisia. Todėl prijaukintus
dramblius kaskart gali pakeisti
tik naujai pagauti. Dėl nepaprast-
to dramblio sumanumo tas dar-
bas nėra toks sunkus. Net 30 m.
amžiaus drambliai nuostabiai
greitai prijungsta, pasidaro
klusnūs, žmogaus padėjėjai. To-
dėl indijoje nuo senų laikų gy-
vuoja dramblių gaudytojų ir jų
dresiruotojų, vadinamųjų mahau-
tų, kasta. Savo patyrimą viena
mahautų karta perduoda kitai
ir su jais vargiai kas gali konku-
ruoti.

Birmoje viena miško pramo-
nės bendrovė apie pusantro tū-
kstancio savo dramblių panaudo-
ja tik pusę metų. Antrą pusę
metų jie "atostogauja" miškuose,
se, prižiūrimi mahautų. Bendro-
vė turi tiek prieauglio, kad nau-

jai gaudyti dramblių jai nebe-
reikia.
Nors nelaisvėje drambliai pa-
prastai nesiveisia, bet ir šiuo at-
veju pasitaiko išimčių. Jau ke-
liuose Europos zoologijos soduose
sulaukta dramblių iš Indijos
dramblių, o viename — iš
Afrikos.

Daug kartų iškilusi Afrikos
dramblių prijaukinimo proble-
ma. Žinoma, kad kartaginie-
čiams buvo pavykę šią problemą
išspręsti, bet, žlugus Kartagi-
nai, šis dalykas buvo užmirštas.
Tik antroje praėjusio šimtme-
čio pusėje žinomas zoologas K.
Hagenbekas įrodė, kad afrikini-
dramblių galima prijaukinti, kaip
ir indin. Netrukus Konge buvo
įkurti du afrikinių dramblių
ūkiai, kuriuose drambliai dresi-
ruojami.

Dabar Afrikoje, daugiausia re-
zervatuose yra apie 300 000
dramblių. Reikia manyti, kad
bent šiuo momentu dramblių iš-
naikinimo pavojaus nėra.
Drambliu maistas yra grynai
augalinis. Daugiausia tai me-
dži, ypač kurių minkšta medie-
ty, lapai ir jaunos šakutės. Smul-
kias šakutes jis suskabo, kad jos
tilptų burnoje, ir sumala savo
milžiniškais dantimis. Kai kada
minta ir žolėmis — išrauna vi-
są žolių kupus, ir padaužęs į
savo kojas, nukrato nuo jo že-
mę. Neseniai gavau laiška iš sa-
vo sūnaus, gyvenančio Pietų Af-
rikos Sąjungoje, o šiame laiške
jis rašo: "Važiavau siauru džun-

glių keliu, bet staiga turėjau sus-
toti, nes visa kelio plotį, skersai
jo stovėdamas, užėmė dramblys.
Jis buvo labai ujsimęs, nes
norėjo nuversti storą medį,
kad pasiektų jo šakutes ir la-
pus. Jis atkakliai daužė šį medį
kakta, nuo ko medis jau buvo
palinkęs į šalį. Dramblys darba-
vos nespėdamas, ir aš negalėjau
pravažiuoti, bet užtat turėjau ma-
jonumo visai iš arti stebėti šio
milžino triušį. Pagalios medis
buvo beveik paguldytas, ir tuo-
met dramblys, įkėlęs į jį prieša-
kinę koją, visu savo sunkumu
prispaudė prie žemės ir ėmė
straubliu genėti smulkias šake-
les".

Tik pastaruoju metu zoologai
atkreipė dėmesį į nuostabią
dramblių psichiką. Pavyzdžiui
zoologai B. Gržimekas ir B. Ren-
čas, stebėdami penkerių metų
dramblį, nustatė, kad turi ne-
aprastą regėjimo ir klausos at-
mintį. Jie dar išaiškino, kad dar-
biniai drambliai, suprantą iki 23
savo mahauto žodžių ir klauso
tais žodžiais pasakytą įsakymo.
Dirbdami miškuose, drambliai
patys supranta kuo — straubliu,
koja ar kakta — vienu ar kitu
momentu reikia dirbti. Tad ir
cirkuose šie gudrūs gyvuliai ap-
mokomi visokių dalykų.
(Pabaiga)

Lietuvos biografija

Amerikos lietuvaitės parašyta
savo tėvų kalbos nemokanti

Skrantone, Pensilvanijoje, gi-
musi, pirmųjų ateivių lietuvių
kartos ainė lietuvaitė Virginija
Marija Vaitelvičiūtė, dabar
CJC konvento vienuolė seselė
Virginia Marie Vytell, maitydi-
ma, kaip daugumas patelių lie-
tuvų, mažai ką arba nieko ne-
žinodami apie lietuvių tautą ir

jos istoriją, savo čia gimiams
vaikams nežino ką apie tai pa-
pasakoti, ir dingsta žmonijos jū-
roje, ji apie 10 metų studijavo,
skaitė knygas apie Lietuvą ir
lietuvių svetimųjų ir pačių lie-
tuvų rašytas istorijos knygas
ir enciklopedijas, rezultate pati
parašė anglų kalboje knygą —
Lietuvos istorinę biografiją, už-
vardytą "Praise the Lord All
You Nations", kurią perskaitęs
rašytojas Ljudas Dovydenas pa-
sakė, kad autorė giliu supratimu
pavaizdavo lietuvių dalį, o
amerikietis rašytojas Theodore
Cogsvelt atsišiepė autoriui, "Daug,
daug ačiū už toki žavingai pa-
darytą darbą! Jūs mane supa-
žindote su žmonėmis ir isto-
rija, ko iki šiol net nežinojau
ir Jūs atlikote labai gerą darbą.
Dabar laukiu Jūsų sekančio vei-
alo".

O pati autorė rašo: "Man rūpi,
kad visi Amerikos gyventojai
suzinotų apie Lietuvos didingą
praeitį ir apie jos dabartinį li-
kimą. Taipogi pageidauju, kad
mūsų ištautėje lietuviai, beskaity-
dami mano knygą anglų kal-
boje, surastų daug ko didžio-
tis savo tėvų kultūra ir kalba".
Atrodo, kad knyga bus gera
tėvų dovana savo, nebe laisvoje
augančiam savo atžalynui.

J. Pr.

Komunizmo statyba

Vengrijos kompartija išsinti-
nėjo būrius agitatorių į kaimus
mokyti ūkininkus komunizmo.
Vienas nujos pas ūkininką ir
jam sakė:

— Jei tu turėtum du ūkius,
tai nebūtum priešingas vieną
atiduoti valdžiai?

— Žinoma, — tvirtino ūkinin-
kas, o agitatorius tęsė savo re-
toriką toliau:

— Jei tu turėtum du namus,
tai, be abejo, būtum laimingas
vieną atiduoti namą neturin-
tiems. Ar ne taip?

— Visiškai teisingai, — prita-
rė ūkininkas. Agitatorius dar
kalbėjo apie dvi mašinas, du
laivelius ir pagaliau sakė:

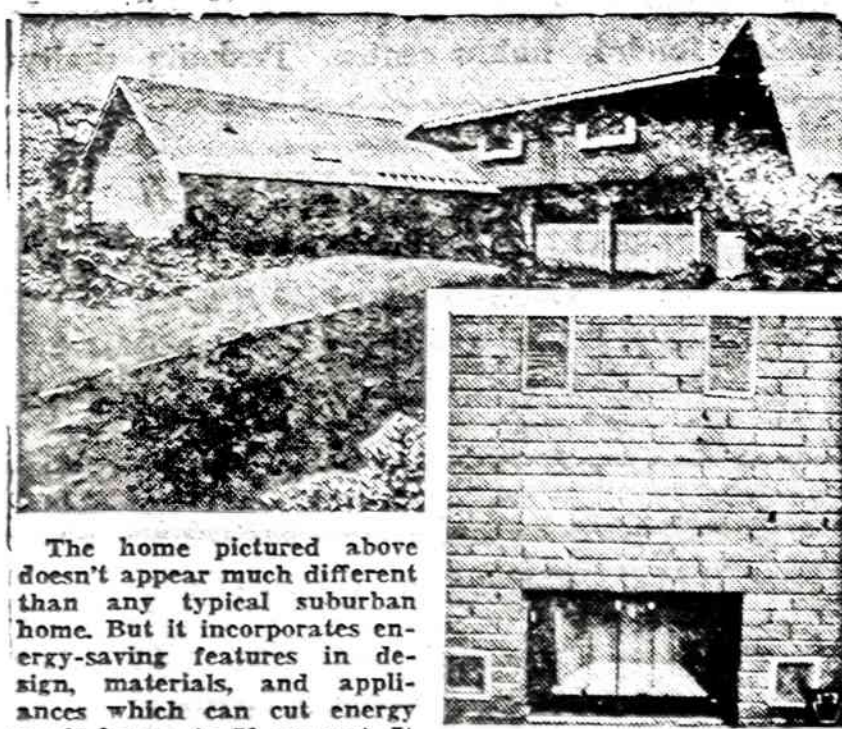
— Daleiskim, kad tu turi du
arklius, tai vieną turėtum duo-
ti savo kaimynui.

— Ne. Aš to negaliu daryti.
— Kodėl ne?

— Nes aš turiu du arklius, —
atsakė ūkininkas.

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Marquette Parko Lietuvių Namų
savinknu draugijos narių susirinki-
mas bus spalio 21 d., penktadienį,
7:00 val. vak. parapijos salėje, 6820
So. Washenaw Ave. Yra svarbių rei-
kalų aptarti. Yra pakviestas paskai-
tintis. Todėl laukiamės gausaus
dalyvavimo. Stasys Patlaba

The home pictured above
doesn't appear much different
than any typical suburban
home. But it incorporates en-
ergy-saving features in de-
sign, materials, and ap-
pliances which can cut energy
needs by up to 50 percent. It
has two heat-circulating
Heattilor Fireplaces (right),
designed to draw room air in
through the lower vents,
warm it and then re-direct
the heated air back into the
room.

The more effective use of
energy-saving design, materi-
als and appliances can well
save up to one half the cost of
heating and cooling our homes.
This claim is being proven by
New York's Long Island Sav-
ings Bank. Its "Centenary
'76" house was built to demon-
strate the many practical ways
of conserving energy. The to-
tal additional cost of these
improvements was approxi-
mately \$4,000... projected to
be amortized within 4 to 5
years through reduced ex-
pense. Included are: added in-

sulation within walls and cell-
ing as well as in earthen berms
around the foundation, orien-
tation to seasonal sun atti-
tudes, energy-saving ap-
pliances and fireplaces.

The two Heattilor Fire-
places re-circulate heated air
back into the room. This fea-
ture alone reverses the usual
heat loss characteristic of most
fireplaces, according to the de-
signers of "Centenary '76".
The fireplaces were supplied
by Home Crafts, Inc., Floral
Park, New York. Heattilor
Fireplace, A Division of Vega
Industries, Inc., located in Mt.
Pleasant, Iowa, manufactures
a complete line of built-in,
freestanding and wall-
mounted fireplaces... gas,
electric or woodburning models.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Ieškokite gero, ne pikto, kad būtumėte gyvi". — Amos 5:14.
Didžiausia šio laiko privilegija yra priklausyti prie Dievo šventųjų
draug stės. Norint įstati į šią draugystę reikia tikėjimo ir paklusnumo.
Ieškia taip pat pripažinti, kad Jėzus yra Dievo Avinėlis, pasaulio nuodė-
mių nešėjas. Tokie ištikimi ir paklusnūs jo pasekėjai ateityje gaus gar-
bę, šlovę ir nemirtingumą. Dabar jiems priešais pasaulis, kūnas ir di-
dysis priešas, sėtonas. Pasaulis negali suprasti kokių palaiminimų jau
dabar gauna tie, kurie atiduoda Dievui savo širdį ir savo valią. Tik tik-
rieji Dievo vaikai turi savo širdyse ir gali gėrėtis Dievo ramybe, ku-
ri perviršija žmonių supratimą ir kurios pasaulis negali nei duoti nei
atimti.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusieji? Į tą klausimą atsako knyguotė "Viltis po mirties", kurią gausite ne-
mokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 West 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

TEL: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Tel.: GRorehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Tel.: TOWnhall 3-2108-9

TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTs TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE

PATARNAVI-

MAS DIENA

IR NAKTĮ

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTU

DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, ILL. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET R#public 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VILnia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

Pastabos iš namų

Apie pasipiktinusių skaitytojų

avęs to skaitytojo laisvą apsidžiaugiamą manymą, kad jis mane vieną myli ir man vienam išskiriu kovą su šimta, bet perskaitęs Naujienų įžanginį spailio mėn. 6 d. įsitikinau, kad jo meilė daug šokos. Jis myli visus, kurie kritikuoja ir smerkia romaną "Užrašai". Jis myli ne tik romaną kritikų, bet ir pornografiją.

Nieko tokio nepaprasto Daudgelis žmonių myli pornografiją. Be to, jis yra nesikišimo šalininkas. Jis nenori, kad kas kistųsi į nesavo reikalus. Jis, matyt, skaitė Evangelijas ir žino, kad ir Jėzus pasmerkė kišimasi, sakdamas: "Veidmaini, pirmą ismink rastą iš savo akies, tada ieskok, krislo kito akyse." "Ans skaitytojas pasmerkė kišimasi netaip stipriai, kaip Jėzus, bet vis vien gan grubiai, butent: "Pirmiau apsisvalyk nuo savo pornografijos tada mokykite kitus."

Pagal aną skaitytoją reikiama, ka visi romano kritikai ir smerkėjai yra susitepę pornografiškais nešvarumais ir privalo apsisvalyti save, užuot kritikuoję kitus. Šis jo prasitarimas liudija, kad jis nežino ką šnekas. Nėra jokių įrodymų, kad romano kritikai ar Naujienos būtų susitepę pornografiškais nešvarumais.

Bet tasai skaitytojas nepastebėjo, kad romano kritikai ne vien pornografiją smerkia. Jie piktinasi lietuvių šeimos išnieki

mu ir rusams tarnaujančio milicinio išgyrimu.

visi Lietuvoje gimę ir augę žinomus rusus. Jie be blyvyzgų sakinio neįsakydavo. Net motina buvo įvelama į blyvyzgą. Lietuvių moka doros ir drausmės kunigai, jis draudė paleistuvystę, bet ne rusų dvasininkai. Rusams paleistuvystė buvo normalus dalykas.

Komunistų įvestas ateizmas paleistuvystės nedraudžia. Visi dorovę skelbiantis prisakymai buvo panaikinti; o Dievo garbinimas uždraustas. Nereikėtų stebėtis, kad romano autorius pakrypęs ateizmą, parašė romaną ateistiškoje dvasioje

Juozas Šmotelis

TRUMPAI

★

— Antanas Joncha iš Johnson City, Tennessee valstijoje, yra atvykęs į Melrose Parką bei apylinkes, kuriose ilgą laiką gyveno, dirbo superintendentu didelėje metalo apdirbimo įmonėje ir aktyviai dalyvavo Amerikos lietuvių veikloje, siekdamas visiems lietuviams gerovės. Jis įsigijo daug draugų ne tik senųjų emigrantų tarpe, bet ir naujieji ateiviai jį gerbė ir tebegebia už jo veiklą Lietuvos laisvei ir nurodymą keliu — dalyvauti Amerikos politikoje. Lankydams draugus ir bičiulius, jis susitiko taip pat gerą lietuvių ir veiklos veteraną Petrą Metrikį iš Melrose Parko. Zen-

Prie Vilniaus katedros, dabar paverstos į meno paveldo galeriją

klan senos draugystės Joncha jam užsakė Naujienas vieneriems metams. Dekodami lietuviškos veiklos veteranui ir spaudos rėmėjui A. Jonchui už tokį dovanos parinkimą, sveikiname naująjį prenumeratorių p. P. Metrikį, o gerą žinią pranešame visiems skaitytojams.

— Jokūbas Kregždė iš Gage Parko apylinkės, visuomenės veikėjas ir Lietuvių Ev. Reformų Bažnyčios kuratorius, pratęsdamas prenumeratą, parėmė Naujienų leidimą \$5 auka. Tos apylinkės tautietis užsiskaitė Naujienas 6 mėn., bet pavardės prašė neminėti. Visi skaitytojai prašomi remti Naujienas ir jas platinti, visi lietuviai kviečiami gerai su jomis susipažinti ir užsisakyti. Platinimo vairo proga jos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai.

— Br. Andriusis, Welland, Ont., kiekvienais metais paremia Naujienų leidimą. Dekui už ankstybą prenumeratą prašėsi, gerus linkėjimus ir už dešimkę Naujienų paramai. Taip pat dekiu Toronto tautietei, užsisakiusiai Naujienas 3 mėn. tikslu tinkamiau susipažinti.

— Ponis Helen Micevich iš Marquette Parko, ilgametė Naujienų rėmėja, atsuntė tokį laišką: "Nors aš visą gyvenimą pati negaliu Naujienų skaityti, bet artimi draugai vis laikas nuolat man paskaito įdomesnes žinias ar straipsnius ir tokiu būdu toliau palaikau ryšius su Naujienomis. Siunčiu dešimt dolerių Mašinų fondui, linkiu

— Dariaus-Girėno posto Moterų vieneto rengiamas viešas įvairių daiktų ir aprangos išpardavimas prasidės šiandien 9 val. ryto 4416 So. Western Av. ir tęsis iki penktadienio, spalio 21 d., 1 val. popiet. Visi kviečiami pasinaudoti proga.

— Stp. Varanka išrinktas Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos Kanadoje pirmininku, J. Dily — vicepirm., J. Cicėnas — sek. V. Skrebutėnas — ižd., B. Saplaiko — ypatingiems reikalams. Vilniaus diena ir dr. J. Basanavičius bus minimi spalio 22 d. 7 val. vak. Hamiltono Jaunimo centre. Paskaitą skaitys prof.

A. Musteikis iš New Buffalo, N. Y., programoj dalyvaus Toronto lietuvių trio "Vasaros garai". Vilniaus dienos proga sąjungos valdyba išleido atsšaukimą, kurį platino veik visoje Kanados lietuvių apylinkėse.

— Rašyt. Povilas Kęsčius iš Gage Parko apylinkės praėję savaitę n uvyko į vidurmiestį. Nupirkęs įvairių daiktų už apie \$100, ėjo sėsti į autobusą ir važiuoti į namus, bet ties State ir Adams St. iš jo rankų juodis ištraukė paketą ir pradėjo bėgti. 85 m. amžiaus Kęsčius jį vijosi ir šaukė pagelbont, bet jos nesulaukė. Jis atgavo tik dvi iš paketo iškritusias plokšteles.

— Rašytojo ir poeto Antano Rūko 10 metų mirties minėjimas įvyks lapkričio 6 dieną, sekmadienį 3 val. p. p. Saulių Namuose. Kalbą pasakys prof. M. Mackevičius. Aktoriai Algis Dikinis ir Jonas Kelečius skaitys vėlonies kūrybą. Minėjimą rengia Varpininkų Filisterių draugija. Ak.

— Muz. A. Jurgutis duoda privačias piano pamokas. Skambinti rytais. Tel. 471-0985. (Pr.)

— Šakių klubo bilietus dėl spalio 22 d. banketo norį įsigyti arba vietas rezervuoti, prašomi skambinti tel. 376-9426. (Pr.)

Skelbimas

Našių, Našiūkių ir Pavienių asmenų klubas 1977 m. spalio mėn. 23 dieną švęs 25 metų jubiliejų. Banketas įvyks Polonia Ballroom, 4604 So. Archer Ave. Visi yra kviečiami našių bankete dalyvauti. Būs meninė programa ir veiks bufetas, šokiams gros J. Joniko orkestras.

Bilietus į banketą dar galima gauti pas R. Didžgalvių, 3808 So. Union Ave., telef. 927-8660. Nariams įėjimas į veltui — švečiams \$8.50 asmeniui. Dūrys bus atdėros nuo 2:30 val. popiet, vakariene 4 val. Prie durų bilietai vakarienei nebus parduodami, o tik šokiams. Maloniai prašomi visi į našių 25 metų sukakties jubiliejį banketą atsilankyti ir atšvęsti minėjimą. Valdya

— Illinois Lietuvių Organizacijų Centras 1977 m. spalio 29 d. 7 val. vak. Šv. Antano parapijos salėje, 1500 S. 49 Court Gicero, rengia D. L. K. ALGIRDO 600 metų ir dr. JONO BASANAVIČiaus 50 metų mirties sukaktuvių minėjimą. Paskaitos: D. L. K. ALGIRDAS — I. Serapinas. DR. JONAS BASANAVIČIUS — dr. Palaitis. Programoje solistas Algirdas Brazis. Šokiams gros Ramono orkestras. Šalta — šilta vakariene. Kvietimai pas rengėjus, teirautis: 544-3880, 656-2550, 436-4540. (Pr.)

— Namų izoliacijai, profesionaliam plyšių užtaisymui (caulking), visokiems remontams ir pagerinimams, dideliems ir mažiems darbamams šaukite

INTERSPACE CONSTRUCTION CO.
Tel. 238-5555.

Jei norite kalbėti lietuviškai, tai šaukite Antaną, tel. 434-1094. (Pr.)

★ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems...

Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir pasikiti įvairių tipų bendradarbiuojus visiškoje laisvėje.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Čermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

LABAI ERDVUS 2 aukštų mūrinis (2 po 6). Geros pajamos, nauji kilmiai, 2 mašinų garažas, Marquette Parke. Labai prieinama kaina.

GERAS NAMAS, dar geresnės pajamos: 3 butai ir biiznis Brighton Parke. Paskubėkite.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7876

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Ivairi apdrauda — INSURANCE BUTU NUOMAVIMAS — pargam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago Tel. 767-0600.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

MACHINIST

HONING MACHINE SUNNEN SET UP & OPERATE

Grind Rite Grinding & Mfg.

679-0900

6420 North Hamlin, Chicago

Experienced MACHINIST WANTED Top pay for right man.

R. M. MANUFACTURING CO. 286-6066

WANTED FOLDER OPERATOR SET UP AND FEEDER

Full time 1-st and 2-nd Shift. Good starting pay and Company benefits. Experience preferred or we will train. Must understand English. Western suburb location.

CALL MR. CURREY, 449-2800

Between 9 AM and 4 PM

STRUCTURAL STEEL WORKING FORMAN

Must have experience in structural steel fabrication. Union shop, night shift.

543-0300, Ex. 242

SWIFT STEEL, INC.

133 North Swift Rd.

Addison

Equal Opportunity Employer

AR JAU PASIDARĖTE SAVO TESTAMENTĄ?

Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo paruošta, teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga —

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

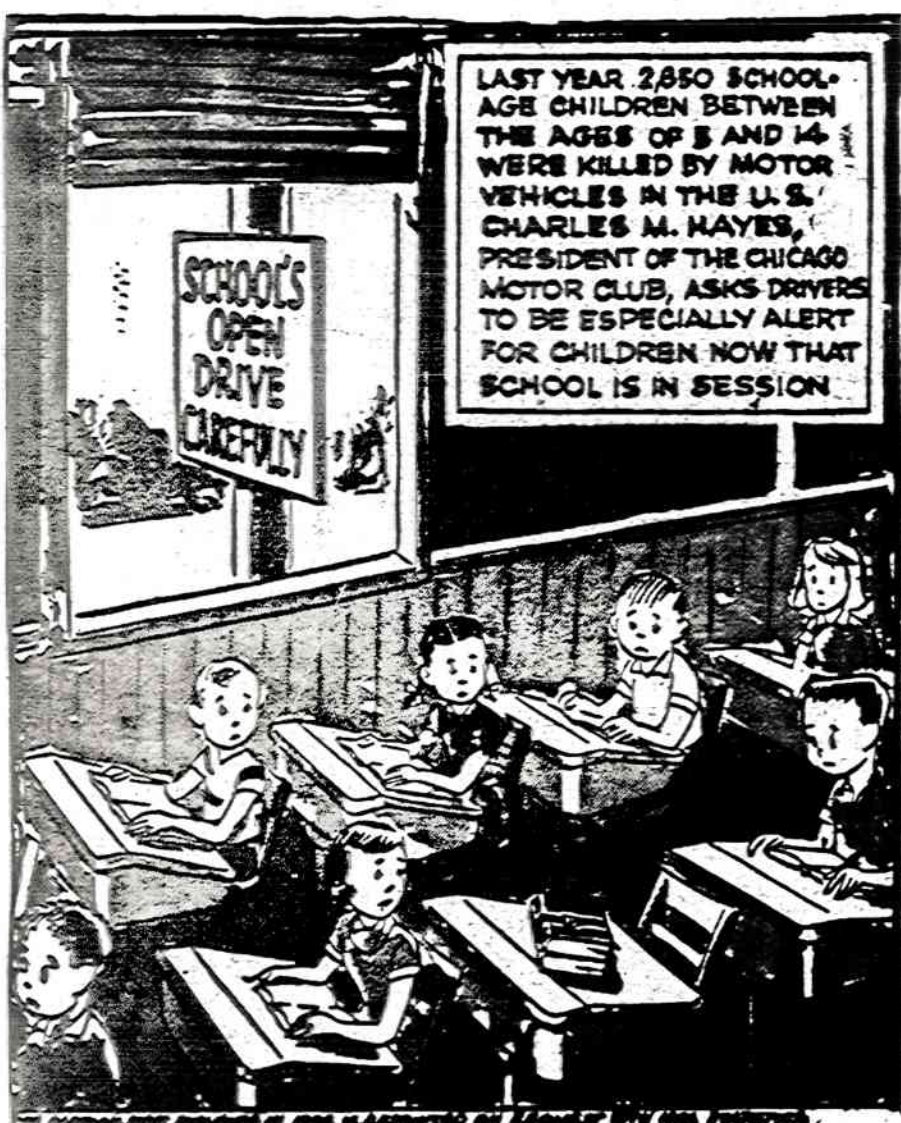
Su legališkėmis formomis Knyga su formomis gauna ma "Naujienų" administracijos Knygos kaina \$3. Su legališkėmis formomis — \$3.50.

Užsakymus su Money order du siusti: "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago Ill. 60608.

Todėl šio pasimetimo ir filuzijų laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio padvigubinti Naujienų skaitytojus.

— NAUJIENOS, CHICAGO 3, ILL. — Thursday, October 20, 1977

JUBILEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 63 metai. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmtus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos spaudos išlikimui skelbiame Naujienų platinimo vajus.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovos su Lietuvoje ir pavergtis Lietuvių tautai, padėdamos ir neleidžiamos ir sandėrius su okupantais ar jų igaliojimu.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių demokratinius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tylaia lietuvių dauguma šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jās prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmųjų pavyzdžių užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbamams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat pavergtis Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviško reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusl metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vieneriems mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusl metų — \$14.00, vieneriems mėn. — \$2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prasima naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS, 1739 South Halsted St. Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vairo proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 59th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Oldelis pasirinkimas geros rošles įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

2323 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3228

V. VALANTINAS

LIETUVOS AIDAI

Penkt. 9:30 - 10:00 v. v. — 1490 AM

Šešt. 8:00 - 10:00 v. v. — 106.3 FM

Veda K. BRAZDŽIONYTĖ

2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629

Telef. — 778-5374

BEST THINGS IN LIFE

Laila Frank Zapolski STATE FARM 1208 1/2 W. 75th St. GA 4-8654

State Farm Life Insurance Company

Didžiausias kailių pasirinkimas

pašalinti lietuvių kailiukų gamintojai Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS